

Journal of Organizational Management Excellence

Vol. 1 No. 4 July - August 2023

ISSN : 3027-7213 (Online)

Journal of Organizational Management Excellence

ISSN 3027-7213 (Online)

ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม 2566

Vol. 1 No. 4 July – August 2023

Journal of Organizational Management Excellence เป็นวารสารวิชาการ ราย 2 เดือน กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทาง เว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์) ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน) ฉบับ ที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน) ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ทาง เว็บไซต์ 30 สิงหาคม) ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม) ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม) มีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการ แก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้านศาสนา ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสน ศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิทยาการอื่นๆ

บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ **Journal of Organizational Management Excellence** ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกอง บรรณาธิการ **Journal of Organizational Management Excellence** ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

Journal of Organizational Management Excellence this is an academic journal, one month Publication schedule to 6 issues per year Issues 1 -February (Website published on 28 February) Issues 2 March - April (Website published on 30 April) Issues 3 May - June (Website published on 30 June) Issues 4 July - August (Website published on 30 August) Issues 5 September - October (Website published on 30 October) Issues 6 November - December (Website published on 30 December). Objectives to publish research articles and academic articles for researchers, academeics, faculty, and students including religion, philosophy, law, political science, public administration, linguistics, applied studies, and other interdisciplinary areas.

Articles to be considered for publication to passed the consideration at 3 peer reviews in the consideration of publishing articles in both Thai and English

Views and opinions contained in the articles as **Journal of Organizational Management Excellence**, it is the responsibility of the author of the article and is not regarded as the viewpoint of the editorial teams as **Journal of Organizational Management Excellence**, copyright in not reserved, bur provides references of attribution.

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)

ฉบับที่ 2 มีนาคม - เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)

ฉบับที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)

ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - สิงหาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)

ฉบับที่ 5 กันยายน - ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)

ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน - ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

Publication schedule to 6 issues per year

Issues 1 January - February (Website published on 28 February)

Issues 2 March - April (Website published on 30 April)

Issues 3 May - June (Website published on 30 June)

Issues 4 July - August (Website published on 30 August)

Issues 5 September - October (Website published on 30 October)

Issues 6 November - December (Website published on 30 December)

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ ก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

บรรณานุกรมและความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือบรรณานุกรมหรือความคิดเห็นของกองบรรณาธิการ

Criteria for consideration and selection the articles

Each article will be reviewed by a journal review committees by 3 peer reviews to specialize in a related field, and have received editorial approval prior to publication, are considered in format to the reviewer does not know into the author's information such as, name or work history, and the author, name of the peer review to reviewed the article is unknown. (Double-Blind Peer Review). An article submitted for publication in a journal must not be published, or is being considered by a qualified person for publication in another journal, the author of the article must comply with the journal's article nomination guidelines and must be in accordance with the prescribed format.

The opinions of the article's authors are the responsibility of their authors, and not the responsibility of the editors.

ค่าธรรมเนียมการเผยแพร่

วารสารไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมบทความ

ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน โดยต้องปฏิบัติตามกติกากองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการตีพิมพ์ ดังต่อไปนี้

- 1.หากบทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20% จากการตรวจสอบของ CopyCatch จาก thaijo
- 2.ผู้เขียนไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร
- 3.บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ
- 4.ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งของบรรณาธิการ)

Publication fee

The journal does not charge fees for articles.

The author must verify the completeness of the article according to the author's instructions. If you don't follow the rules, The journal's editorial reserves the right to refuse publication.

- 1.If the article is duplicated more than 20% of CopyCatch from thaijo
- 2.The author does not follow the format of the journal
- 3.The article is not considered by experts or
- 4.The article is not edited as suggested. within the specified period (1 month after the editor's notification)

กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ

วารสารมีกระบวนการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อนตีพิมพ์ โดยบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-review) ทั้งนี้บทความจากผู้นิพนธ์ภายในจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสาร ส่วนบทความจากผู้นิพนธ์ภายนอกจะได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายใน หรือนอกหน่วยงานที่จัดทำวารสารที่มีความเชี่ยวชาญในสาขา และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้นิพนธ์

Process for considering articles from experts

The journal has a quality assessment process from experts before publication. Articles published in the journal have been reviewed by 3 experts in related fields in a double blind peer-review manner. Articles from internal authors will be considered by experts outside the unit. Journal work Articles by external authors will be reviewed by internal experts, or outside the organization that produces journals that have expertise in the field and has no conflict of interest with the author.

เจ้าของ

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

555/70 หมู่ 10 ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

<https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JOME/index>

E-mail: journalome2024@gmail.com

Owner

Excellent 1990 Company Limited

555/70 Moo. 10, Sila Subdistrict, Mueang District, Khon Kaen Province 40000

<https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JOME/index>

E-mail: journalome2024@gmail.com

บรรณาธิการ

Editor

ดร.อดิศร นันคำจอร์

Dr.Adisorn Nankhamjorn

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

Excellent 1990 Company Limited

journalome2024@gmail.com

กองบรรณาธิการ

Editorial Department

รศ.ดร.รัตน์ ปัญญาภา

Associate Professor Dr. Rattana Panyapa

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Ubon Ratchathani Rajabhat University

rattana.p@ubru.ac.th

รศ.ดร.วินิจ ผาเจริญ

Assoc. Prof. Dr. Winit Pharcharauen

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

Maejo University

winit.phacharuen@gmail.com

ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

Asst. Prof. Dr. Sanya Kenaphum

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Maha Sarakham Rajabhat University

zumsa_17@hotmail.com

ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช

Asst. Prof. Dr. Panya Klaydesh

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

panya7429@gmail.com

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

Dr. Sompong Kesanuch

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Rajamangala University of Technology

Suvarnabhumi

sompongek@gmail.com

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

(Peer Review)

รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ

Associate Professor Dr. Chot Bodeerat

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Pibulsongkram Rajabhat University

chotbodeerat@psru.ac.th

ผศ.ดร.ภูมิภควัชร ภูมิพงศ์คชสร

Asst.Prof.Dr. Phumphakhawat

Phumphongkhochasorn

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

Rajamangala University of Technology

Rattanakosin

phumphakhawat.ps@gmail.com

ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา

Asst. Prof. Dr. Seksan Sanwa

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Roi Et Rajabhat University

seksan@reru.ac.th

ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.สุริยะ หาญพิชัย

Asst. Prof. Acting Sub Lt. Dr. Suriya

Hanphichai

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thepsatri Rajabhat University

hanpichai@gmail.com

ผศ.ดร.สมศักดิ์ จันทอง

Asst. Prof. Dr. Somsak Chanphong

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bangkok Thonburi University

somsak.cha@bkkthon.ac.th

ผศ.ดร.เกศสุดา โภคานิตย์
Asst. Prof. Dr. Kessuda Phokanit

ผศ.ดร.กุลจิรา รักษนกร
Asst. Prof. Dr. Kuljira Raksanakhon

ดร.ลักขณา อินทร์บึง
Dr. Lakkhana Inbueng

ดร.พานูวัฒน์ กิตติกรวรานนท์ รัตนพิมลพลแสน
Dr. Panuwat Kittikornwaranon
Rattanaphimonphonsaen

ผู้จัดการวารสาร

นายวราเทพ ประจักษ์โก
Mr. Waratep Prajakko

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Chaiyaphum Rajabhat University
kate_2523@windowslive.com

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
North Bangkok University
kuljira.ra@northbkk.ac.th
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Northeastern University
luckkhana.inb@neu.ac.th
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
Northeastern University
art.panuwat072@gmail.com

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด
Excellent 1990 Company Limited
journalome2024@gmail.com

สารบัญ
Table of Contents

บทความ Articles

- ➔ การเลือกตั้งท้องถิ่นกับหลักธรรมอิทธิบาท 4 1
Local Elections and The 4 Principles of Intibath
วีรชัยยุทธ กลชัย
Weerachaiyut Khonlachai
- ➔ กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา 13
จันทบุรี
**Leadership Development Strategies for School Administrators Under the
Jurisdiction of the Chanthaburi Educational Service Area Office**
วรรณษา จุฑาคำ
Wantha Juthacom

ภาคผนวก Appendix

29

การเลือกตั้งท้องถิ่นกับหลักธรรมอิทธิบาท 4

Local Elections and The 4 Principles of Intibath

วีรชัยยุทธ กลชัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Weerachaiyut Khonlachai
Mahamakut Buddhist University, Thailand
E-mail1: chaikhon2204@hotmail.com

Received: July 23, 2023; Revised: August 15, 2023; Accepted: August 16, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ แสดงให้เห็นว่าการกระจายอำนาจจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะผ่านกิจกรรมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นในรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่พุทธศักราช 2540 ถึงฉบับพุทธศักราช 2560

ผลการศึกษา การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่ประชาชนออกมาแสดงทางเลือกในการปกครองท้องถิ่น ดังนั้นการเลือกตั้งจึงเป็นการที่ประชาชนใช้สิทธิของตนลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทนเพื่อให้ตัวแทนที่ตนเลือกนั้นได้มาทำหน้าที่แทนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละพื้นที่ของประเทศ ให้เป็นไปตามหลักปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้กำหนดไว้ว่า เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าว ต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริตและเป็นธรรม ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามวาระการดำรงของตัวแทนท้องถิ่นด้วยการลงคะแนนเสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักหนึ่งคนหนึ่งเสียง การเลือกตั้งที่จะประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลักธรรมอิทธิบาทสี่ ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมสา ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ พระพุทธเจ้าเพื่อจะใช้หลักการและแนวคิดให้ประสบผลสำเร็จตามหลักอิทธิบาท ที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เพื่อจะให้เป็นข้อปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางให้ประสบผลสำเร็จ

องค์ความรู้ พฤติกรรมการเลือกตั้ง ได้แก่ ลักษณะนิสัย ทักษะคติ ความเชื่อและ ค่านิยม ซึ่งเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในการเลือกตั้ง ได้รับอิทธิพลจากหลักอิทธิบาทสี่ ได้แก่ ฉันทะ คือ ความเต็มใจที่จะไปเลือกตั้ง วิริยะ คือ ความกล้าหาญที่จะเลือกผู้สมัครโดยไม่เกรงกลัวกลุ่มอิทธิพล จิตตะ คือ ความคิดจดจ่อใส่ใจกับเรื่องประชาธิปไตย และวิมสา คือ ความคิดไตร่ตรองเลือกผู้สมัครที่ตนเองต้องการเพื่อให้การเลือกตั้งนั้นเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

สรุปโดยย่อ หลักธรรมในเรื่องหลักอิทธิบาทสี่ ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมสา เป็นหลักธรรมมีอิทธิพลต่อประชาชนในการเลือกตั้งให้ประสบความสำเร็จ

คำสำคัญ : กระบวนการเลือกตั้ง; การปกครองท้องถิ่น; หลักอิทธิบาท 4

Abstract

This academic article it shows that decentralization will help local people to participate closely in local government. especially through electoral activities at the local level, in line with the spirit of decentralization and local government in the constitution. from the year 1997 to the year 2017

Results of the study: elections are a political process in which people express their choices in local government. therefore, elections are when people use their rights to vote to choose representatives so that the representatives they choose can act on their behalf in local government organizations. each area of the country to be in accordance with the principles of the universal declaration of human rights. it has been determined that the will of the people is the basis of the ruler's state power. such an intention it must be expressed through honest and fair elections. which is held from time to time according to the term of office of local representatives by thorough voting by holding the principle of one person, one vote. successful elections must rely on the four iddhipāda principles, consisting of chanda, viriya, citta and wingsa, which are principles that buddha in order to use principles and concepts to be successful according to the principles of iddhipatha. which the lord buddha said in the tripitaka in order to make it a practice or is it a guideline for success?

Knowledge and electoral behavior include character traits, attitudes, beliefs, and values that stimulate election behavior. influenced by the four principles of iddhi pada: chanda is the willingness to go to the polls, viriya is the courage to choose a candidate without fear of influence groups, chitta is the mind focused on democracy, and vimansa is the thought to reflect and choose. the candidates they want in order for the election to be pure and fair briefly summarized, the religion principles regarding the four iddhipāda, namely chantha, viriya, citta, and vimansa, are religion principles that influence the people to be successful in elections.

Keywords : Election Process; Local Government; 4 Principles of Influence

บทนำ

ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2475 ประเทศไทยได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกขึ้น เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2476 โดยมีวิวัฒนาการมานานกว่า 86 ปี โดยที่กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเลือกตั้งได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันมีองค์กรอิสระ คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้ควบคุมและดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งทุกระดับเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ปราศจากการชี้นำของอำนาจใดๆ หรือการใช้อิทธิพลครอบงำกระบวนการทางการเมืองและการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงความต้องการ (โอฬาร ถิ่นบางเตียว, 2559) การเลือกตั้งเป็นสิทธิและหน้าที่ของ

ชนชาวไทยที่สำคัญยิ่งในของประชาชนที่จะสนับสนุนหรือคัดค้านการตัดสินใจของผู้นำในทางการเมือง การเลือกตั้งจึงถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญการออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ดังปรากฏในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 21(1) ว่า "เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐบาลของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราว คราวตามกำหนดเวลา ด้วยการลงคะแนนเสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่านั้น โดยการกระทำ เป็นการลับด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะประกันให้การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรี" นอกจากนี้ในวิถีทางทางการเมือง การเลือกตั้งยังมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2563)

หากพิจารณาในด้านมิติทางการเมืองนั้น เป็นที่ยอมรับกันว่าการเมืองการปกครองที่ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งนั้น คือ การเมืองการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตย โดยหลักทั่วไป การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการหรือ องค์การทางการเมือง โดยให้ประชาชนมีสิทธิในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด กำหนดไว้ และเพื่อให้ประชาชนได้เข้าไปมีปากมีเสียงใน การกำหนดทิศทางการปกครองประเทศ ดังนั้นการเลือกตั้งจึงเป็นวิธีการที่ดีและมีความเหมาะสม มากที่สุดในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การเลือกผู้แทนที่มีความคิด ความเห็น มีนโยบาย และอุดมการณ์ที่คล้ายกับตนมากที่สุด การเลือกตั้งนั้นจึงถือว่าเป็นพื้นฐานในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดเข้าไปทำหน้าที่ ในการบริหารประเทศตามเจตนารมณ์

จากความสำคัญที่กล่าวมาผู้เขียนจึงมีความสนใจการตัดสินใจเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่นและเป็นแนวทางในการหาเสียงสำหรับนักการเมือง นักวิชาการ และผู้ที่สนใจต่อไป

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

1. ความหมายของการเลือกตั้ง

วิชรา ไชยสาร (2544) ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกตั้ง คือ กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชน ผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมือง (Participation) อันเป็นกลไกที่แสดงออก ซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้อง หรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำ อย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมือง หรือตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ นโยบาย และวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์ และนโยบายในการบริหาร

ประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชนนั่นเอง

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2548) กล่าวว่า การเลือกตั้ง คือ การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่ประชาชนแสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความต้องการของตนเองเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนง ของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ในทางการเมืองหรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชนโดยประชาชน ทั่วไปเลือกผู้แทน หรือพรรคการเมืองที่ตนเลือก ให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์ และนโยบายไปเป็นแนวนโยบายในการบริหารประเทศ และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชนนั่นเอง

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2534) ได้อธิบายไว้ว่าการเลือกตั้ง หมายถึง กระบวนการทางการเมือง และการปกครอง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าว ปรากฏในลักษณะของการเรียกร้อง (demand) หรือสนับสนุน (support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลาย ในระบบการเมือง

ความหมายของการเลือกตั้งที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนได้สรุปความหมาย ดังนี้ การเลือกตั้ง คือ กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนออกมาแสดงทางเลือกในการปกครอง การเลือกตั้ง เป็นการที่ประชาชนใช้สิทธิของตนลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทนเพื่อให้ตัวแทนที่ตนเลือกนั้น ได้มาทำหน้าที่แทนตนเองให้การปกครองในแต่ละเขต แต่ละพื้นที่ของประเทศ

2. พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2537) การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งในระบบการเมืองต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบการเมืองประเภทใดก็ตาม เป็นส่วนหนึ่งของ ความพยายามที่จะทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับการปกครอง การศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเลือกตั้ง ของนักรัฐศาสตร์ในประเทศตะวันออก โดยเน้นปัจจัยที่มีผล ผลักดันให้เกิดมีพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 แนวทาง ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยเฉพาะ ปัจจัยที่เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของบุคคล เป็นแนวทางการศึกษาที่เน้นหนักไปใน ด้านสถานภาพของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2. ปัจจัยอิทธิพลของความสำนึกเหตุผลของบุคคลที่มีผลต่อการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นแนวทางการศึกษาที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง การรณรงค์หาเสียง การแถลงนโยบาย รวมถึงการบริหารการเลือกตั้ง

3. ปัจจัยเชิงสถานการณ์ของระบบ ซึ่งเป็นภาพรวมทั้งแง่เวลา (ระยะเวลา) และขนาด (ทั้งระบบ) นั่นคือ เน้นอิทธิพลของปัจจัยที่อยู่ในระดับมหภาค เช่น อิทธิพลสถานการณ์ในแต่ละช่วงสมัย ปัจจัยเกี่ยวกับนโยบายและประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามนโยบายของพรรค สถานการณ์ภายในและภายนอก เป็นต้น แนวความคิดดังกล่าวมองพฤติกรรมการณ์การลงคะแนนเสียง เลือกตั้งในแง่ของระบบ ปัจจัยสำคัญในการศึกษาจึง ได้แก่ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดดุลภาวะ (Equilibrium) หรือปัจจัยที่ทำให้เกิดสภาพเสียดุลภาวะในระบบซึ่งมีผลต่อการเลือกตั้ง ในประเทศไทยการศึกษา ส่วนมากให้ความสนใจในด้านหลักกฎหมาย (Legal-rational) ยิ่งกว่าด้านพฤติกรรมการณ์การลงคะแนน เสียงเลือกตั้งของประชาชนว่า ใครเลือกใคร เมื่อไหร่อย่างไร

3. หลักการสำคัญของการเลือกตั้ง

สุขุม นวลสกุล (2534) กล่าวถึง ความสำคัญของการเลือกตั้ง ตามหลักปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ได้วางหลักไว้ว่า เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้อง แสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลาด้วยการลงคะแนนเสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักหนึ่งคนหนึ่งเสียงเท่านั้น นอกจากนี้วิถีทางการเมืองการเลือกตั้งยังมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นวิธีการที่ทำให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนใช้ตัวแทนของตนที่ได้มาจากการเลือกตั้งนั้น ไปทำหน้าที่แทนตนในรัฐสภาและในคณะรัฐบาล

2. เป็นวิธีการที่ใช้เปลี่ยนอำนาจทางการเมืองการปกครองที่ทันสมัย และเป็นไปอย่างสันติ วิธีซึ่งแตกต่างจากมนุษย์ในสมัยโบราณที่ใช้กำลัง ใช้อาวุธ เข้าต่อสู้เพื่อแย่งอำนาจการปกครอง ซึ่งเราจะเห็นได้จากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

3. เป็นวิธีการป้องกันมิให้เกิดการรัฐประหาร เมื่อรัฐบาลไม่สามารถบริหารประเทศหรือ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ลุล่วงก็คืนอำนาจให้ประชาชนด้วยการยุบสภาฯ เพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ ให้ประชาชนตัดสินใจว่าจะเลือกใครเป็นผู้บริหารต่อไป

4. เป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงอำนาจ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่น หรือกลุ่มบุคคลอื่นได้เข้ามามีทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ ทำให้ประชาชนได้มีโอกาส เปลี่ยนตัวผู้แทน เปลี่ยนรัฐบาล เมื่อไม่พอใจการทำงานของรัฐบาลเดิม

5. เป็นวิธีการเสริมสร้างความถูกต้องและชอบธรรมในการใช้อำนาจทางการเมืองให้กับบุคคลที่จะมาทำหน้าที่เป็นคณะรัฐบาล

ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์ (2527) ได้กล่าวถึง สิ่งกำหนดพฤติกรรมมนุษย์ในหนังสือเรื่อง “จิตวิทยา การเมือง” ไว้ดังนี้ คือ ลักษณะนิสัยสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม และความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม ทศนคติ สถานการณ์

1) ลักษณะนิสัย ซึ่งแบ่งเป็น ความเชื่อ ค่านิยม และบุคลิกภาพ 2) ลักษณะนิสัยของบุคคล คือ ความเชื่อถือ

ค่านิยม บุคลิกภาพนั้น มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็จริงอยู่ แต่พฤติกรรมจะเกิดขึ้นยังไม่ได้ ถ้าไม่มีสิ่งกระตุ้น พฤติกรรม สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมนี้จะ เป็น อะไรก็ได้ เช่น อาหาร เสียงปืน คำสบประมาท หนังสือ ความหิว

3) สิ่งกระตุ้นพฤติกรรม และความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมนี้มีพลัง หรือความเข้มข้น ถ้าจะยกตัวอย่างที่เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง เช่น การที่รัฐบาลอนุญาตให้ขึ้นราคาโดยสารประจำทาง บางคนอาจจะไม่โหมมากจนไปเดินขบวนประท้วง แต่บางคนอาจจะไม่โหม และไม่ไปเดินขบวน หมายความว่า การขึ้นราคาโดยสารประจำทาง (สิ่งกระตุ้นพฤติกรรม) มีพลังเพียงพอสำหรับทำให้บางคนประท้วงแต่ไม่มีพลังเพียงพอสำหรับทำให้อีกหลาย ๆ คนประท้วง 4) ทศนคติ คือ การที่บุคคลคิดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือคนใดคนหนึ่ง หรือการกระทำอันหนึ่ง อันใดทำนองที่ว่าดีหรือไม่ สมควรหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่ เช่น เมื่อนาย ก. คิดว่ารัฐบาลควรสร้าง รถไฟฟ้าใต้ดิน ความคิดอันนี้ คือ ทศนคติของนาย ก. เมื่อนาย ก. คิดว่าควรจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นาย ข. มากกว่าจะไปลงคะแนนเสียงให้นาย ค. นี่ก็เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งของ ทศนคติของนาย ก.

4. แนวคิดการเลือกตั้งท้องถิ่น

วุฒิสภา ดันไชย (2560) ได้กล่าวถึงแนวคิดการเลือกตั้งท้องถิ่นไว้ 3 ประการ ดังนี้

4.1 การเลือกตั้งท้องถิ่น การเลือกตั้งถือเป็นเกณฑ์พื้นฐานที่ขาดไม่ได้ของการพิจารณาคุณลักษณะของประชาธิปไตย สำหรับทำความเข้าใจรูปแบบและที่มาของการเลือกรัฐบาลหรือผู้ปกครองที่มาเป็นผู้แทนของประชาชน จากประชาชนด้วยตนเอง นอกจากนั้นความสามารถในการเลือกหรือเปลี่ยนรัฐบาลหรือผู้แทนของตนก็ถือเป็นข้อสำคัญต่อความเป็นอิสระทางการเมืองและสังคมของประชาชน

4.2 เน้นอนว่าการเลือกตั้งก็จัดเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นพื้นฐานที่สุดของท้องถิ่นที่ถูกนำมาใช้อย่างยาวนานตั้งแต่มีการก่อตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลเช่น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดให้ที่มีสมาชิกสภาเทศบาลมาจากการเลือกตั้ง และสมาชิกสภาที่มาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือพระราชบัญญัติสุขาภิบาลพ.ศ. 2495 ที่กำหนดให้คณะกรรมการสุขาภิบาลมีทั้งกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการโดยการแต่งตั้ง และกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เป็นต้น

4.3 แม้ว่าการเลือกตั้งท้องถิ่นในยุคแรกจะมีได้เกิดขึ้นครอบคลุมทุกพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งนับแต่มีการกำหนดให้ผู้บริหารของท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งทางตรงใน พ.ศ.2546 ก็ทำให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจมากขึ้นและไม่ต้องรับผิดชอบต่อสภาท้องถิ่นเช่น มีอำนาจกำหนดนโยบายการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจจัดหางบประมาณ อำนาจการเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี อำนาจการบริหารงานบุคคล และอำนาจการยับยั้งข้อบัญญัติที่ตราโดยสภาท้องถิ่น เป็นต้น แต่การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นทางตรงทำให้การบริหารงานและการกำหนดนโยบาย ของ

ฝ่ายบริหารทำได้สะดวกโดยไม่ถูกขัดขวางจากฝ่ายสภาและแก้ไขปัญหการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์หรือล๊อบบี้กับฝ่ายสภาได้

หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

1. ความหมายของหลักอิทธิบาท 4

อิทธิบาท 4 นั้นผู้วิจัยได้ศึกษาตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อจะใช้หลักการและแนวคิดให้ประสบผลสำเร็จตามหลักอิทธิบาท ที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ใน พระไตรปิฎก เพื่อจะให้ เป็นข้อปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางให้ประสบผลสำเร็จ หรือประกอบการทำงานก็เมื่อต้องการสมาธิเพื่อให้กิจที่ทำนั้นดำเนินไปอย่างได้ผลดีก็พึงปลูกเร้าและชักจูงด้วยอิทธิบาท 4 พระพุทธองค์ได้ให้หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ใน สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก์ ไว้ว่า สวากทั้งหลายของเรา ผู้ปฏิบัติตามเจริญอิทธิบาท 4 ประการ คือ ภิกษุในธรรมวินัยนี้

1) เจริญอิทธิบาท อันประกอบไปด้วยฉันทสมาธิปรานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากฉันทะความเพียรสร้างสรรค์)

2) เจริญอิทธิบาทอันประกอบไปด้วยวิริยะสมาธิปรานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากวิริยะความเพียรสร้างสรรค์)

3) เจริญอิทธิบาทอันประกอบไปด้วยจิตตสมาธิปรานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากจิตตความเพียรสร้างสรรค์)

4) เจริญอิทธิบาทอันประกอบไปด้วยวิมังสาสมาธิปรานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากวิมังสาสมาธิความเพียรสร้างสรรค์) ประการนั้นแล สวากของเราเป็นอันมากจึงได้บรรลุที่สุดแห่งภิกษุญาและอภิกษุญาบารมีอยู่

ดังนั้น พระพุทธองค์ได้ตรัสใน สุตตันตปิฎก ทีมนิกาย มหาวรรค ว่า พระผู้มีพระภาคผู้ทรงรู้ทรงเห็น เป็นพระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น ทรงบัญญัติอิทธิบาท 4 ประการนี้และเพื่อเพิ่มพูนความสำเร็จ เพื่อให้ชำนาญในเรื่องความสำเร็จ เพื่อพลิกแพลงให้เกิดความสำเร็จแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้นพอสรุปได้ดังนี้คือ พระพุทธองค์ได้กล่าวถึงอิทธิบาท 4 ว่า เป็นสิ่งเพิ่มพูนความสำเร็จ เพื่อให้ชำนาญ เพื่อพลิกแพลงให้เกิดความสำเร็จเพื่อละกิเลสอันเป็นเครื่องผูกใจ 4 ประการจากการทบทวนเอกสารปรากฏว่า มีนักวิชาการและผู้วิจัยได้ศึกษาและอธิบายถึงความหมายของอิทธิบาท 4 ดังนี้

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) (2545) ได้เขียนเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 สรุปได้ว่าหลักธรรมที่ไม่เคยล้าสมัย หรือหลักธรรมอันเป็นหลักแห่งความสำเร็จ หรือทางแห่งความสำเร็จ 4 ประการ ที่ในปัจจุบันแม้เราจะหลงลืมกันไปบ้างว่า คืออะไร แต่ถ้าหากได้ย้อนรำลึกกันบ้างว่ามีอะไร และคืออะไรจะเห็นได้ว่าหลักธรรมอายุ 2 พันกว่าปีไม่มีคราวใดที่จะเรียกว่าล้าสมัย

- 1) ฉันทะ เพราะเหตุว่าทรงรักสิ่งที่ทรงทำ จึงได้ทำสิ่งที่ทำอยู่ในขณะนี้
- 2) วิริยะ คือความพากเพียร ความพยายามไม่ย่อท้อ
- 3) จิตตะ คือความเอาพระทัยจดจ่อในสิ่งที่ทรงทำ เพราะฉะนั้นท่านจึงทำได้
- 4) วิมังสา ทำงานแล้วไม่ทิ้ง คอยตรวจสอบ ทบทวน ไตร่ตรอง พิจารณา

ดังนั้น หลักความสำเร็จ ปฏิบัติตามหลักธรรม ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการ ที่เรียกว่า อธิปไตย (ธรรมให้ถึงความสำเร็จ) ซึ่งมี 4 ข้อ คือ

1) ฉันทะ : รักงาน (การเห็นคุณค่า ความรัก ความพอใจ) คือ มีใจรัก พอใจจะทำสิ่งนั้นและทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จอย่างดีแห่งกิจหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำพอให้เสร็จ ๆ หรือ เพียงเพราะอย่างใดรางวัลหรือผลกำไร

2) วิริยะ : สู้งาน (ความเพียร เห็นเป็นความท้าทาย ใจสู้ขยัน) คือ พากเพียรทำ ขยันหมั่นประกอบหมั่นกระทำให้สิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็งอดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ท้อถอย ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ

3) จิตตะ : ใส่ใจงาน (ความคิด อุทิศตัวต่องาน ใจจดจ่อ จริงจัง) คือ เอาจิตผูกใฝ่ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิดไม่ปล่อยจิตใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อย ๆ เสมอ ๆ ทำกิจหรืองานนั้นอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ

4) วิมังสา : ทำงานด้วยปัญญา (ไตร่ตรอง พิสูจน์ทดสอบ ตรวจสอบ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข) ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจสอบหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนเกินเลยบกพร่องขัดข้องในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลอง วางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้นเพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ) (25549) ได้อธิบายว่า อธิปไตย คือ ทางที่จะไปสู่ความสำเร็จ 4 ประการ คือ 1) ฉันทะ ความพอใจ 2) วิริยะ ความเพียร 3) จิตตะ ความเอาใจใส่ และ 4) วิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้าในสิ่งนั้น ๆ ถ้าเรารักสิ่งนั้น เอาใจใส่สิ่งนั้น มันก็ก้าวหน้า การคิดการทำก็ก้าวหน้าต่อไป เพราะเรารักสิ่งนั้น ถ้าไม่รักมันก็ไปไม่ได้

พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคล) ได้กล่าวไว้ว่า อธิปไตย 4 คือ หลักธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ ในการกระทำกิจการงานหรือการอาชีพ ประการแรก อธิปไตย แปลความว่า ทางแห่งความสำเร็จ กล่าวคือ ข้อปฏิบัติ ให้บรรลุความสำเร็จด้วยดี มีประสิทธิภาพนั่นเอง

2. องค์ประกอบของหลักอธิปไตย 4

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) (2550) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของอธิปไตย 4 ไว้ดังนี้

1. ฉันทะ แปลว่า ความพอใจ ได้แก่ ความมีใจรักใคร่สิ่งที่ทำและพอใจใฝ่รักในจุดหมายของสิ่งที่ทำนั้น อยากทำสิ่งนั้น ๆ ให้สำเร็จ อยากให้งานนั้นหรือสิ่งนั้นบรรลุ พุดง่าย ๆ ว่ารักงานและรักจุดหมายของ

งาน พูดให้ลึกลงไปทางธรรมว่า ความรักความใส่ใจปรารถนาต่อภาวะดีงามเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ของสิ่งนั้น ๆ ของงานนั้น อยากทำให้สำเร็จผลตามจุดหมายที่ตั้งมานั้น เมื่อเห็นสิ่งนั้นหรืองานนั้นกำลังเดินทางไปสู่จุดหมาย ก็เกิดปิติเป็นความเอิบอิ่มใจ ครั้นสิ่งหรืองานที่ทำนั้นบรรลุจุดหมายก็รับโสมนัสเป็นความฉ่ำชื่นใจที่พร้อมด้วยความรู้สึกโปร่งโล่งผ่องใสเบิกบานแผ่ออกไปเป็นอิสระไร้ขอบเขตถ้าสามารถปลุกเร้าฉันท์ให้เกิดอย่างแรงกล้า เกิดความรักในคุณค่าความดีงามความสมบูรณ์ของสิ่งนั้นหรือจุดหมายนั้นอย่างเต็มที่แล้วคนก็จะทุ่มเทชีวิตและจิตใจอุทิศให้แก่สิ่งนั้นเมื่อรักแท้ก็มอบใจให้อาจถึงขนาดยอมสละชีวิตเพื่อสิ่งนั้นได้ เมื่อมีฉันท์นำแล้วก็ต้องการทำสิ่งนั้นให้ดีที่สุดให้สำเร็จผลอย่างดีที่สุดของสิ่งนั้นของงานนั้นไม่หวั่นพะวงกับสิ่งล่อเร้าหรือผลตอบแทนทั้งหลายจิตใจก็มุ่งมั่นแน่วแน่นคงในการดำเนินสู่จุดหมายเดินเรียบสม่ำเสมอไม่ชาน ไม่ส่าย ฉันท์สมาธิจึงเกิดขึ้นโดยนัยนี้ และพร้อมกับปธานสังขาร คือ ความเพียรสร้างสรรค์ก็ย่อมเกิดควบคู่ไปด้วย

2. วิริยะ แปลว่า ความอาจหาญ แก่กล้า บากบั่น ก้าวไป ใจสู้ ไม่ย่อท้อไม่หวั่นกลัวต่ออุปสรรคและความยากลำบาก เมื่อคนรู้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าควรแก่การบรรลุถึง ถ้าวิริยะเกิดขึ้นแก่เขาแล้วแม้ได้ยินว่าจุดหมายนั้นจะลุล่วงได้ยากนัก มีอุปสรรคมาก หรืออาจใช้เวลาเท่านั้นปีเท่านั้นเดือนเขาก็ไม่ท้อถอย กลับเห็นเป็นสิ่งท้าทายที่เขาจะเอาชนะให้ได้ทำให้สำเร็จ คนที่มีความเพียร เท่ากับมีแรงหนุนเวลาทำงานหรือปฏิบัติธรรมก็ตาม จิตใจจะแน่วแน่นคง พุ่งตรงต่อจุดหมาย สมาธิก็เกิดขึ้นได้เรียกว่าเป็นวิริยะสมาธิ พร้อมทั้งมีปธานสังขาร คือ ความเพียรสร้างสรรค์เข้าประกอบคู่ไปด้วยกัน

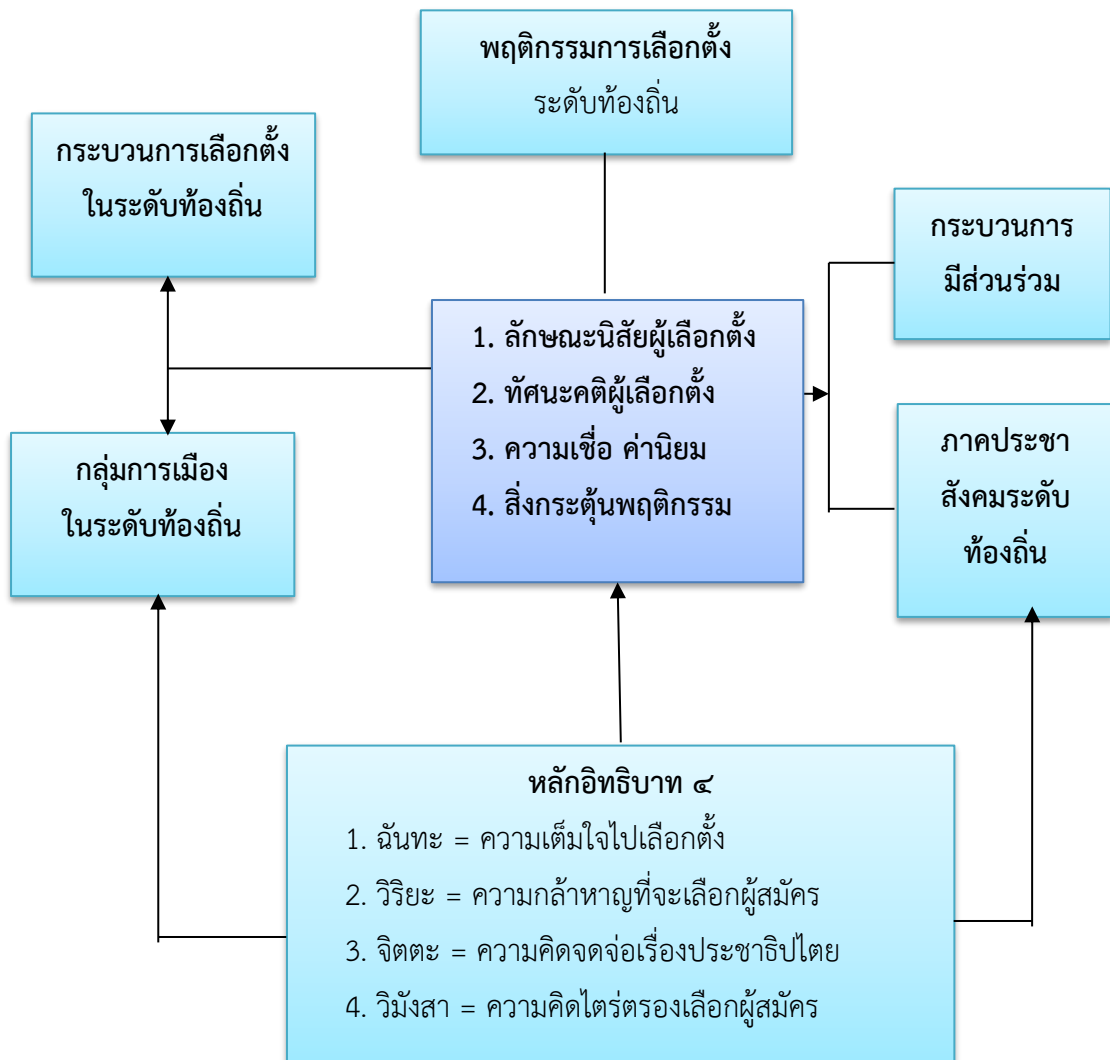
3. จิตตะ แปลว่า ความคิดจดจ่อ หรือเอาใจฝักใฝ่ ได้แก่ ความมีจิตผูกพัน จดจ่อเฝ้าคิดเรื่องนั้นใจอยู่กับงานนั้น ไม่ปล่อย ไม่ห่างไปไหน ถ้าจิตตะเป็นไปอย่างแรงกล้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรืองานอย่างใดอย่างหนึ่ง คนผู้นั้นจะไม่สนใจไม่รับรู้เรื่องอื่น ๆ ใครพูดอะไรเรื่องอื่น ๆ ไม่สนใจ แต่ถ้าพูดเรื่องงานนั้นจะสนใจเป็นพิเศษทันที บางทีจัดทำเรื่องนั้น งานนั้น ขลุกขม่นอยู่ได้ทั้งวันทั้งคืนไม่เอาใจใส่ร่างกายการแต่งเนื้อแต่งตัว อะไรเกิดขึ้นก็ไม่สนใจ เรื่องอื่นเกิดขึ้นใกล้ ๆ บางทีก็ไม่รู้ ทำจนลืมนอน ลืมกินลืมนอน ความมีใจฝักใฝ่เช่นนี้ย่อมนำไปสู่สมาธิเกิดขึ้น จิตจะแน่วแน่น สนทนในกิจที่ทำมีกำลังมากเฉพาะสำหรับกิจนั้น เรียกว่าเป็นจิตตสมาธิ พร้อมกันนั้นก็เกิดปธานสังขาร คือ ความเพียรสร้างสรรค์ร่วมสนับสนุนไปด้วย

4. วิมังสา แปลว่า ความสอบสวนไตร่ตรอง ได้แก่ การใช้ปัญญาพิจารณาหมั่นใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อน เกินเลย บกพร่องหรือขัดข้อง เป็นต้นในกิจที่ทำ รู้จักทดลองและคิดค้นหาทางแก้ไขปรับปรุง ข้อนี้เป็นการใช้ปัญญาชักนำสมาธิ ซึ่งจะเห็นได้ไม่ยากคนมีวิมังสาเป็นพวกชอบคิดค้นหาเหตุผล ชอบสอบสวนทดลอง เมื่อทำอะไร ก็คิดพิจารณาทดสอบไปเช่นคิดว่าผลนี้เกิดจากสาเหตุอะไร ทำไมจึงเป็นอย่างนี้ ผลคราวนี้เกิดจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบเหล่านี้เท่านั้น ลองเปลี่ยนองค์ประกอบนั้นแล้วไม่เกิดผลอย่างที่เคยคาดหมาย เป็นเพราะอะไร จะแก้ไขที่จุดไหน ฯลฯ เป็นเหตุให้จิตแน่วแน่นแล่นดังไปกับเรื่องที่พิจารณา ไม่ฟุ้งซ่านไม่ออกแวก และมีกำลังเรียกว่าวิมังสาสมาธิ ซึ่งจะมีปธานสังขาร คือ ความเพียรสร้างสรรค์เกิดมาด้วย เช่นเดียวกับสมาธิข้ออื่นๆ

สรุปได้ว่า หลักอิทธิบาทสี่ ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมสา ซึ่งเป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าเพื่อจะใช้หลักการและแนวคิดให้ประสบผลสำเร็จตามหลักอิทธิบาท ที่พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เพื่อจะให้เป็นข้อปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางให้ประสบผลสำเร็จ

องค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาสร้างความเป็นเลิศ

จากการศึกษาการเลือกตั้งท้องถิ่นกับการใช้หลักธรรมในเรื่องอิทธิบาท 4 ผู้เขียนได้พบองค์ความรู้ใหม่ แสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

คำอธิบายองค์ความรู้

จากแผนองค์ความรู้ อธิบายได้ว่า พฤติกรรมของประชาชนผู้เลือกตั้ง ประกอบด้วย ลักษณะนิสัยของผู้เลือกตั้ง ทศณะคติของผู้เลือกตั้ง ความเชื่อและ ค่านิยมสิ่งกระตุ้นพฤติกรรมในการเลือกตั้ง ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น และภาคประชาสังคม เช่น สื่อสารมวลชน ท้องถิ่น สถานทางศาสนา สถาบันการศึกษา จะถูกนำพาจากหลักอิทธิบาทสี่ อันได้แก่ ฉันทะ หมายถึง ความเต็มใจที่จะไปเลือกตั้ง วิริยะ หมายถึง ความกล้าหาญที่จะเลือกผู้สมัครโดยไม่เกรงกลัวกลุ่มอิทธิพล จิตตะ หมายถึง ความคิดจดจ่อกับเรื่องประชาธิปไตย และวิมังสา หมายถึง ความคิดไตร่ตรองเลือกผู้สมัครที่ตนเองต้อง เพื่อให้การเลือกตั้งนั้นเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม

สรุป

การเลือกตั้งเป็นพฤติกรรมที่ประชาชนแสดงออกมาของระบบการเมืองโดยผ่านกระบวนการการเลือกตั้ง ในการใช้สิทธิของตนเองลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทน ได้เข้ามาทำหน้าที่แทนตนเองของการปกครองแต่ละท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ได้วางหลักไว้ว่า เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐของผู้ปกครอง เจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริต ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลาด้วยการลงคะแนน เสียงอย่างทั่วถึง โดยถือหลักหนึ่งคนหนึ่งเสียงเท่านั้น การเลือกตั้งที่จะประสบผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยหลักธรรม อิทธิบาทสี่ ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา

เอกสารอ้างอิง

- ณรงค์ สิ้นน์สวัสดิ์. (2527). *จิตวิทยาทางการเมือง*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา.
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2548). *โครงการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรอิสระภาพรัฐธรรมนูญ: คณะกรรมการเลือกตั้ง*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2534). *การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมือง*. เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหากับการพัฒนาทางการเมืองไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ). (2549). *พจนานุกรมธรรมของท่านปัญญานันทะ*. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2550). *พุทธธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) (2545). *ธรรมนุญชีวิต*. (พิมพ์ครั้งที่ 46). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมศาสนา.

- วัชรไชยสาร. (2544). ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2560). การสังเคราะห์ข้อเสนอการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นเพื่อการปฏิรูปโครงสร้างการปกครองท้องถิ่น : การปกครองท้องถิ่นที่เสริมสร้างประชาธิปไตยท้องถิ่นและความเข้มแข็งชุมชน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2563). คู่มือการเลือกตั้งสำหรับประชาชน. โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดนกรมการปกครอง ปทุมธานี.
- สุขุม นวลสกุล (2534). การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. (2527). พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงของคนไทย. หนังสือชุด จุฬาบริหารชุมชน ลำดับที่ 6. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2559). ตำราการปกครองท้องถิ่นไทย. สมุทรปราการ : พีเอ็นเตอร์ไพรส์ ชัฟฟลาย.

กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี
**Leadership Development Strategies for School Administrators Office
Affiliation Primary Education Area Chanthaburi Province**

วรรณษา จุฑาคำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Wantha Juthacom
Affiliation Rambhai Barni Rajabhat University, Thailand
E-mail1 : wanthaju@hotmail.com

Received: July 29, 2023; Revised: August 21, 2023; Accepted: August 23, 2023

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำทางการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จต่อองค์กรราชการหรือหน่วยงานเอกชน ย่อมต้องมีบทบาทคุณสมบัติที่เหมาะสมในการบริหารงานต่าง ๆ มีพฤติกรรมในการทำหน้าที่ ที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้นำ หรือผู้บริหาร ซึ่งจะเป็นผู้นิรนัยสั่งการหรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

รูปแบบการวิจัย การวิจัยวิธีวิทยาแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบตรวจสอบความเหมาะสมของกลยุทธ์ การวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านและทุกประเด็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน ซึ่งพิจารณาจากค่าดัชนี PNI ได้ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม 2) ด้านความชำนาญ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 4) ด้านวิสัยทัศน์

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ 1) กลยุทธ์พลิกโฉมผู้นำวิสัยทัศน์ร่วม 2) กลยุทธ์พัฒนาผู้นำสู่ความชำนาญด้วยนวัตกรรม 3) กลยุทธ์กระชับมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำอย่างยั่งยืน และ 4) กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนผู้นำคุณธรรม

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจกลยุทธ์ภาวะผู้นำ พบว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาได้จริง

ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ คือ กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารการศึกษานั้น มีที่มาจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อันได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านความชำนาญ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 4) ด้านคุณธรรม โดยการบูรณาการร่วมกันกับหลักภาวะผู้นำกับของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์พลิกโฉมผู้นำวิสัยทัศน์ร่วม 2) กลยุทธ์พัฒนาผู้นำสู่ความชำนาญด้วยนวัตกรรม 3) กลยุทธ์กระชับมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำอย่างยั่งยืน และ 4) กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนผู้นำคุณธรรม

สรุปโดยย่อ ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากค่าดัชนี PNI ได้ดังนี้ ด้านคุณธรรม ด้านความชำนาญ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 4) ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์พลิกโฉมผู้นำวิสัยทัศน์ร่วม กลยุทธ์พัฒนาผู้นำสู่ความชำนาญด้วยนวัตกรรม กลยุทธ์กระชับมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำอย่างยั่งยืน และกลยุทธ์ปรับเปลี่ยนผู้นำคุณธรรม การประเมินกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และนำไปใช้ในการพัฒนาได้จริง

คำสำคัญ : การประเมิน; กลยุทธ์; ภาวะผู้นำ

Abstract

Educational leadership is critical to the success of any government or private organization. Must have appropriate roles and qualifications in various administrations and have behavior in performing duties. that is correct and appropriate Because the success of every aspect of the organization depends on the leader. or executives Who will be the person who gives orders or decides to solve various problems. To make work efficient The objectives of this research are 1) to study the current and desired conditions of leadership for educational institution administrators, 2) to develop leadership strategies for educational institution administrators, and 3) to evaluate leadership strategies for educational institution administrators.

Research model The research method is a hybrid of quantitative and qualitative research. The research tools included questionnaires, semi-structured interviews. and strategy suitability check form Quantitative research

Research results according to objective number 1: Leadership for educational institution administrators. Under the jurisdiction of the Primary Educational Service Area Office Chanthaburi Province The average of the desired condition is higher than the current condition in every aspect and every issue. Overall, it is at a high level. When sorted by importance of urgent needs that must be developed first. Which is determined from the PNI index values as follows: 1) morality, 2) expertise, 3) human relations, and 4) vision.

Research results according to objective number 2: Leadership strategies for school administrators. Under the Chanthaburi Primary Educational Service Area Office, it consists of 4 main strategies: 1) a strategy to transform leaders with a shared vision, 2) a strategy to develop leaders to be proficient with innovation, 3) a strategy to strengthen the human relations of leaders in a sustainable way, and 4) a strategy to change leaders. Moral couple

Research results according to objective number 3: Evaluation of leadership strategies for school administrators. Under the jurisdiction of the Primary Educational Service Area Office Chanthaburi Province Experts have examined the leadership strategy and found that it is appropriate. possibility and usefulness Overall, it is at the highest level. and can actually be used in development

The findings from this research are that leadership development strategies for educational administrators It comes from the desirable characteristics of leadership strategies for school administrators, including 1) vision, 2) expertise, 3) human relations, and 4) morality, by integrating together leadership principles with of educational institution administrators, consisting of 1) a strategy to transform leaders with a shared vision, 2) a strategy to develop leaders to be proficient with innovation, 3) a strategy to strengthen human relations among leaders sustainably, and 4) a strategy to change leaders with morality.

In brief, leadership for educational institution administrators is average, overall at a high level. Considered from the PNI index values as follows: morality, expertise human relations and 4) vision Leadership strategies for school administrators consist of 4 main strategies: a strategy for transforming leaders with a shared vision; Strategy for developing leaders to become proficient with innovation Strategies for strengthening human relations among leaders sustainably and strategies for changing leaders with morality Evaluation of leadership strategies for school administrators found that they were appropriate. possibility and usefulness Overall, it is at the highest level. and can actually be used in development

Keywords: Assessment; Strategy; Leadership

บทนำ

ปัญหาของการบริหารการศึกษาที่สำคัญ คือ มีการร้องเรียนกล่าวหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหลายประการ เช่น การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลอย่างไม่เป็นธรรม การสร้างเอกสารกลั่นแกล้งข้าราชการครู มีพฤติกรรมชอบขบถและใช้เงินไม่เป็นไปตามระเบียบของราชการ และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหลายประการ โดยได้มีการร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาและหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมากและการศึกษาในปัจจุบันมีปัญหา จึงทำให้เกิดวิกฤติทางปัญญาแล้วพาให้เกิดวิกฤติชาติ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหา คือ การบริหารจัดการศึกษา ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และในปัจจุบันมีการบริหารรวมศูนย์อำนาจสู่ส่วนกลางมีการจัดองค์กรซ้ำซ้อน ไม่มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรต่ำ ขาดการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ขาดศรัทธาและความ

เชื่อมั่น และขาดความเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2549 : 3)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนการศึกษา
แห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560 : 14-15)
ให้ความสำคัญกับภาวะผู้เป็นอย่างมากโดยนำได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาแห่งชาติ
ไว้ 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งในยุทธศาสตร์ที่ 6 เป็นเรื่องของการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบการบริหารจัด
การศึกษา โดยมีเป้าหมายที่ 1 ที่กล่าวถึงโครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการมีความคล่องตัว
ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ การเสริมสร้างหลักพุทธธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการมุ่งเน้นสร้าง
ความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตย
และหลักพุทธธรรมาภิบาลให้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตในสังคมไทย แนวทางการพัฒนาและส่งเสริม
ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีหลักคุณธรรมและจริยธรรม ในการบริหารการศึกษาย่างโปร่งใสมีความ
รับผิดชอบต่อหน้าที่ รวมทั้งการนำหลักพุทธธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารอย่างจริงจังเพื่อให้เกิด
ประโยชน์ และมีประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อประกันการฉ้อราษฎร์บังหลวง และ
เรื่องความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องมีแนวทางใน
การพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมาภิบาลให้กับผู้บริหาร และเพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์
พันธกิจและเป้าประสงค์ที่ได้กำหนดไว้อย่างมีระเบียบแบบแผน

ในปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษายังขาดทักษะและคุณลักษณะทางด้านวิสัยทัศน์ ซึ่ง
นำไปสู่การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนนั้นมีแนวคิด
เดิม ๆ มีประสบการณ์การทำงานมานาน ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ไม่เปิดรับเทคโนโลยี และ
นวัตกรรมใหม่ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอันเนื่องมาจากแรงผลักดันต่าง ๆ ทั้งในด้าน
เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จึงมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความเป็นผู้นำ หรือภาวะผู้นำ
ของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำไปสู่ความเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำเพื่อพัฒนาโรงเรียนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ (พระมหาลำพิ่ง ธีรปัญญา (เพ็ญภู, 2554)

ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการ
เสริมสร้างภาวะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและจัดทำแผนงานหรือโครงการในทาง
ปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละแห่งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี
- 2) เพื่อพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี
- 3) เพื่อประเมินกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี

ทบทวนวรรณกรรม

การสร้างและการเลือกกลยุทธ์

การสร้างและการเลือกกลยุทธ์เป็นการดำเนินการเพื่อกำหนดกลยุทธ์ขององค์การและดำเนินการเลือกกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติ ซึ่งตามแนวคิดของ Fred R. David มีขั้นตอนในการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการให้ข้อมูล (The Input Stage) เป็นขั้นตอนที่สรุปและประเมิน ปัจจัยภายในว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อน และปัจจัยภายนอกใดบ้างเป็นโอกาสหรืออุปสรรค

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการจับคู่ (The Matching Stage) เป็นขั้นตอนการจับคู่ระหว่าง โอกาส-อุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก และจุดแข็ง-จุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในที่วิเคราะห์ได้จากขั้นตอนการให้ข้อมูล ซึ่งจะได้ทางเลือกกลยุทธ์ 4 แบบ คือ กลยุทธ์ SO กลยุทธ์ WO กลยุทธ์ ST และกลยุทธ์ WT

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการตัดสินใจ (The Decision Stage) เป็นขั้นตอนของการตัดสินใจ เลือกทางเลือกกลยุทธ์ที่ได้จากขั้นตอนการจับคู่เพื่อตัดสินใจนำกลยุทธ์ทางเลือกนั้นไปปฏิบัติ

เมื่อเราเลือกกำหนดกลยุทธ์ได้แล้วต่อจากนั้นก็เป็นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) หลังจากองค์การมีการกำหนดกลยุทธ์แล้ว กลยุทธ์ที่กำหนดนั้นจะต้องมีการ ปฏิบัติการโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดแผนประจำปี กำหนดนโยบาย จัดสรรทรัพยากรใน การดำเนินการรวมถึงการพัฒนาและการใช้ระบบการจัดการข้อมูล กระบวนการต่อจากนำไปปฏิบัติก็คือ การประเมินผลกลยุทธ์ (Strategy Evaluation) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จำเป็นต้องมีการทบทวนกลยุทธ์ที่ถูกนำไปใช้การประเมินระดับความสำเร็จของกลยุทธ์และแผน รวมถึงการปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ให้เหมาะสม เพื่อให้ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้ (พระมหาวิฑูร ธมฺมโชโต (แสงอินทร์), 2562)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนากลยุทธ์ หมายถึง การจัดทำกลยุทธ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์และเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี เขต 1 โดยใช้กระบวนการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารกลยุทธ์ การสังเคราะห์แผนกลยุทธ์ การสัมภาษณ์ผู้บริหารศึกษาที่มีภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมาภิบาลของโรงเรียนวิถิพุทธ และการประเมินกลยุทธ์จากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านการจัดทำกลยุทธ์ทางการศึกษา

คุณลักษณะลักษณะผู้นำที่ดี

ผู้นำที่ดี ต้องประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) มีบุคลิกภาพที่ดี (Good Personality) คือ เป็นผู้มีความสุขกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุขภาพกายที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยที่ดี มีท่วงท่ากิริยา รวมทั้งการแต่งกายที่สุภาพ เรียบร้อยดูงามสะอาด และดูสง่างามสมฐานะ ส่วนมีสุขภาพจิตที่ดี คือ เป็นผู้ที่มีอัธยาศัยใจคอที่งาม เป็นคนดี มีศีลธรรม ได้แก่ ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ วิริยะ สติ สมาธิและปัญญา กับทั้งมีกัลยาณมิตรธรรม คือ มีคุณธรรมของคนดี
- 2) ประกอบด้วย “หลักธรรมาภิบาล” คือ คุณธรรมของนักปกครอง นักบริหารที่ดี (Good Governance) คือ หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมายและกฎข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่อำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล
- 3) ผู้ประกอบด้วยสัปปริสธรรม คือ คุณธรรมของสัตบุรุษ คือ คนดีมีศีลธรรม ให้รู้จัก เหตุ รู้จักผล ให้รู้เขารู้เรา แล้วให้รู้จักวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สังคม และสถานการณ์
- 4) รู้จักหลักปฏิบัติต่อกันด้วยดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้า ชื่อ “เหตุภูมิทศ” 1 ในทศ 6 มีเนื้อความ ว่า “เหตุภูมิทศ” คือ ทศเบื้องต้น เจ้านาย หรือผู้บังคับบัญชา พึงบำรุงบำว คือ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยสถาน 5
- 5) รู้จักปกครองดูแลผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยหลัก “อ่อนนอก แข็งใน”
6. รู้จักวิธีการพัฒนาบุคลากร โดยการแนะนำสั่งสอน อบรม บ่มนิสัย ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นคนดี มีคุณภาพ มีคุณธรรมอยู่เสมอ คือ แนะนำให้ทำดี ให้ถูกต้องตามหลักวิชา ตามหลักกฎหมาย และศีลธรรม สั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นธรรม
7. มีความคิดพัฒนา (Development) คือ เป็นนักพัฒนาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ล้าหลัง หรือข้อบกพร่องในการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
8. มีความคิดพัฒนา (Development) คือ เป็นนักพัฒนาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่ล้าหลัง หรือข้อบกพร่องในการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

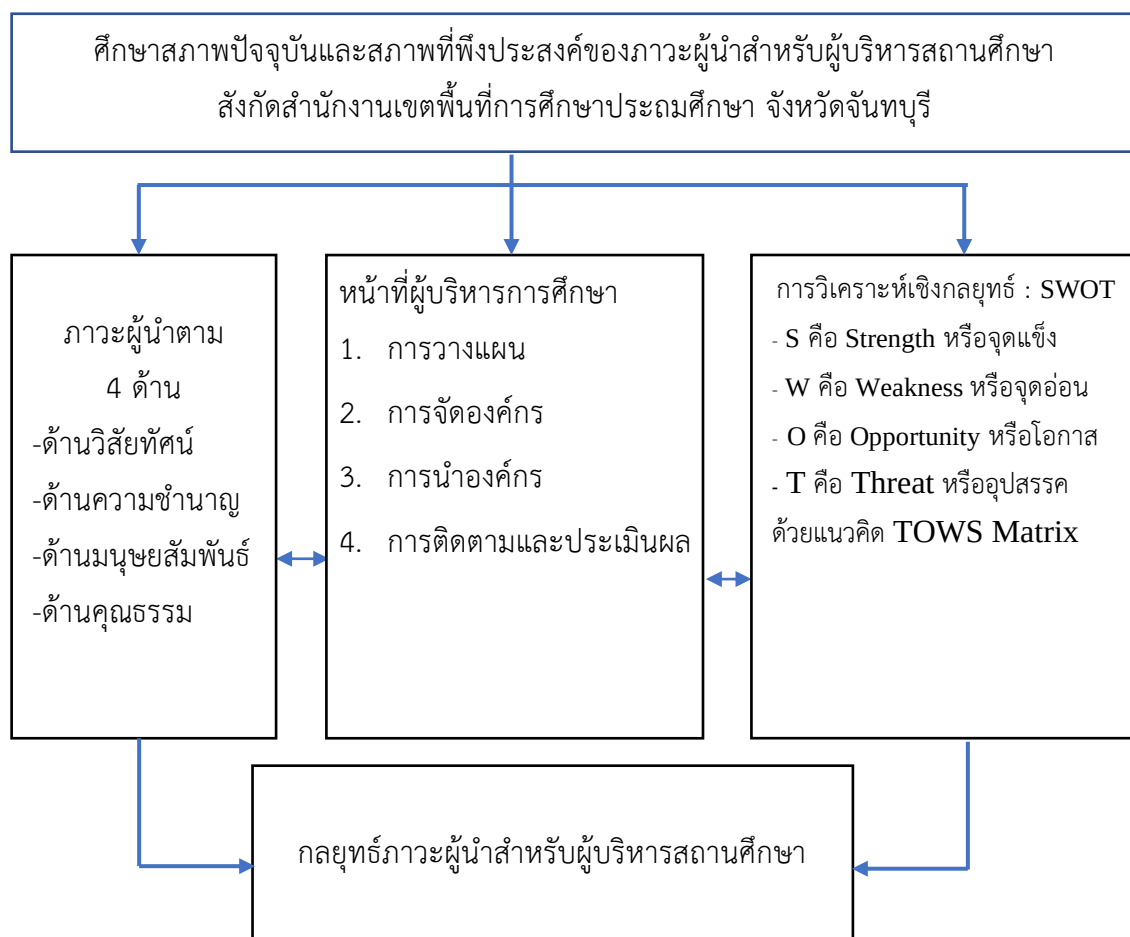
9. มีสำนึกในภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ (Sense of Responsibilities) สูง คือ มีสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนศักยภาพ และสำนึกในการสร้างฐานะของตน และมีสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม คือ ต่อครอบครัว ต่อองค์กร และหมู่คณะที่ตนรับผิดชอบอยู่ และต่อสังคมประเทศชาติ ให้เจริญสันติสุข และมั่นคงโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนึกในหน้าที่รับผิดชอบต่อสถาบันหลักทั้ง 3 ของประเทศไทยเรา คือ สถาบันชาติ 1 สถาบัน พระพุทธศาสนา 1 และสถาบันพระมหากษัตริย์ 1 เพราะสถาบันหลักทั้ง 3 นี้ หากสถาบันใดคลอน แคลน ไม่มั่นคง ไม่ว่าจะเป็นเพราะถูกศัตรูภายใน และ/หรือ ศัตรูจากภายนอกกรุกรานย่อม กระทบกระเทือนถึงสถาบันหลักอื่น ๆ ของชาติไทยเราให้พลอยคลอนแคลนอ่อนแอไปด้วย

10. เป็นนักเสียสละความสุขส่วนตน อีกทั้ง กำลังกาย สติปัญญา ความสามารถ ให้แก่งานเพื่อบรรลุความสำเร็จ และให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูง เสียสละกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลืออนุเคราะห์ สงเคราะห์ ผู้อื่น ที่มีทุกข์ให้พ้นทุกข์ ที่มีสุขก็ให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป และมีสำนึกในความ เสียสละอย่างสูง เมื่อยามจำเป็น แม้จะต้องเสียสละชีวิตเลือดเนื้อ เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และเพื่อรักษาสถาบันหลักทั้ง 3 ของไทยเรา คือ สถาบันชาติ สถาบัน พระพุทธศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ก็จะต้องทำ

11. มีความมั่นใจตนเองสูง (Self Confidence) นี้หมายถึง มีความมั่นใจในธรรม คือมีความมั่นใจในความรู้ ความสามารถ สติปัญญา และวิสัยทัศน์และทั้งคุณธรรม คือ ความเป็นผู้มีศีล มีธรรมอันตนได้ศึกษาอบรมมาดีแล้ว มิใช่มีความมั่นใจอย่างผิด ๆ ลอย ๆ อย่างหลงตัวหลงตน ทั้งๆ ที่แท้จริงตนเองหาได้มีคุณสมบัติและคุณธรรมดีสมจริงไม่ และต้องรู้จักแสดงความมั่นใจในเวลาคิด พูด ทำ ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคล สถานที่ และประชุมชนด้วย (พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคลโล), 2548)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology) ระหว่างการใช้ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 500 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 10 คน อาจารย์นิเทศก์ 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 530 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 217 คน ผู้บริหาร จำนวน 10 คน อาจารย์นิเทศก์ 19 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 246 คน ซึ่งได้มาจากการใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี โดยให้เลือกว่าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยในแต่ละข้อมีระดับค่าคะแนน สภาพปัจจุบัน 5 หมายถึง การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อย 1 หมายถึง การปฏิบัติจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์ 5 หมายถึง ความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ความคาดหวังอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง ความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง ความคาดหวังอยู่ในระดับน้อย และ 1 หมายถึง ความคาดหวังอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ 1) ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่เป็นคำถามภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ 2) ข้อมูลภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 3) ข้อมูลภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ได้จากการคำนวณดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ของการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

สูตรคำนวณ $PNI_{Modified}$ (Priority Needs Index : PNI)

$$(PNI_{Modified}) = (I-D)/D$$

โดยกำหนดให้

$PNI_{Modified}$ = ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นกับภาวะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาล

I = สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

D = สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

การแปลผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามมีความหมายดังนี้ 1) การแปลผลของค่าเฉลี่ยคำนวณได้ในส่วนคุณลักษณะที่ปฏิบัติจริงและคุณลักษณะที่คาดหวัง เป็นการแปลผลเชิงเปรียบเทียบระหว่างคุณลักษณะนั้น ๆ ต่อคุณลักษณะทั้งหมด ได้แก่ (1) ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่น้อยกว่า ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะโดยรวมทั้งหมด หมายถึง การมีคุณลักษณะน้อย และ (2) ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะที่มากกว่า ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะโดยรวมทั้งหมด หมายถึง การมีคุณลักษณะมาก 2) การแปลผลการวิเคราะห์ค่า PNI เพื่อการจัดลำดับความสำคัญของดัชนีความสำคัญของความต้องการ ได้แก่ (1) ค่า PNI มากที่สุด หมายถึง มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด และ (2) ค่า PNI ของการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ที่มากกว่าค่าเฉลี่ยของค่า PNI ของคุณลักษณะทั้งหมด โดยรวม แสดงถึงความต้องการจำเป็นของคุณลักษณะที่ต้องได้รับการพัฒนา

ระยะที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี

1. กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้โดยการประชุมสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) จากกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี จำนวน 9 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการของโรงเรียนวิถีพุทธ ในจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 5 รูป/คน และ 2) กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนสามัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามาแล้วอย่างน้อย 5 ปี จำนวน 13 คน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ หัวข้อในการประชุมสนทนากลุ่มย่อยเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี โดยนำข้อความจากการประเมินความต้องการจำเป็นมาประมวลผล สรุป จุดแข็ง จุดอ่อนของการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้

ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมพิจารณา อภิปราย เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะความเหมาะสมของร่างการกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่มย่อยด้วยตนเอง เพื่อการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเป็นการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะที่ 3 การประเมินกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ทำการตรวจสอบกลยุทธ์ภาวะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

1. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ หัวข้อในการประชุมสนทนากลุ่มย่อยเกี่ยวกับการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำข้อความจากการประเมินความต้องการจำเป็นมาประมวลผล การพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมพิจารณา อภิปราย เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะความเหมาะสม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่มย่อยด้วยตนเอง เพื่อพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำผลจากการจัดประชุมสนทนากลุ่มย่อยมาประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และได้นำร่างการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำ ที่สังเคราะห์ขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อประเมินผลการพัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรีต่อไป

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์

สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านคุณธรรม รองลงมา คือ ด้านความชำนาญ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์

ในภาพรวมค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าสภาพปัจจุบัน และค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ของความต้องการจำเป็นโดยรวมเฉลี่ย .15 ส่วนค่าดัชนี $PNI_{modified}$ ของความต้องการจำเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านลำดับที่ 1 คือ ด้านคุณธรรม ($PNI_{modified} = .17$) ด้านลำดับที่ 2 คือ ด้านความชำนาญ ($PNI_{modified} = .16$) ตามลำดับ ส่วนด้านลำดับท้ายสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($PNI_{modified} = .14$)

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 กลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จากการจัดกลุ่มร่างกลยุทธ์หลักและร่างกลยุทธ์รอง สามารถกำหนดองค์ประกอบได้ดังนี้

1) กลยุทธ์พลิกโฉมผู้นำวิสัยทัศน์ร่วม ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 3 ได้แก่ (1) เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (2) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรภาวะผู้นำสู่วิสัยทัศน์ร่วมในการดำเนินงานขององค์กร และ (3) ส่งเสริมการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทิศทางข้างหน้าขององค์กรระหว่างผู้นำกับบุคลากร

2) กลยุทธ์พัฒนาผู้นำสู่ความชำนาญด้วยนวัตกรรม ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 3 ได้แก่ (1) ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาผู้นำด้วยนวัตกรรม (2) ระดมทุนสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรภาวะผู้นำตามหลักคุณธรรมจริยธรรม และ (3) เสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรให้สอดคล้องกับโลกาภิวัตน์

3) กลยุทธ์กระชับมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 3 ได้แก่ (1) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผู้นำกับบุคลากร ชุมชนท้องถิ่น สานสัมพันธ์ และยกย่องให้เกียรติผู้อื่น (2) กระชับความร่วมมือเครือข่ายกับชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาสถานศึกษา (3) สนับสนุนช่องทางการรับฟังความคิดเห็นต่างผ่านสื่อโซเชียลอย่างเอาใจใส่

4) กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนผู้นำคุณธรรม ประกอบด้วยกลยุทธ์รอง 3 ได้แก่ (1) เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักคุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ (2) ส่งเสริมระบบการประเมินผู้นำอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ และถูกต้อง (3) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมนิเทศภายใน รับฟังความคิดเห็น และแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 ผลการตรวจสอบกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจากการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 10 รูป/คน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purposive Selection) ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และสามารถนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาได้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

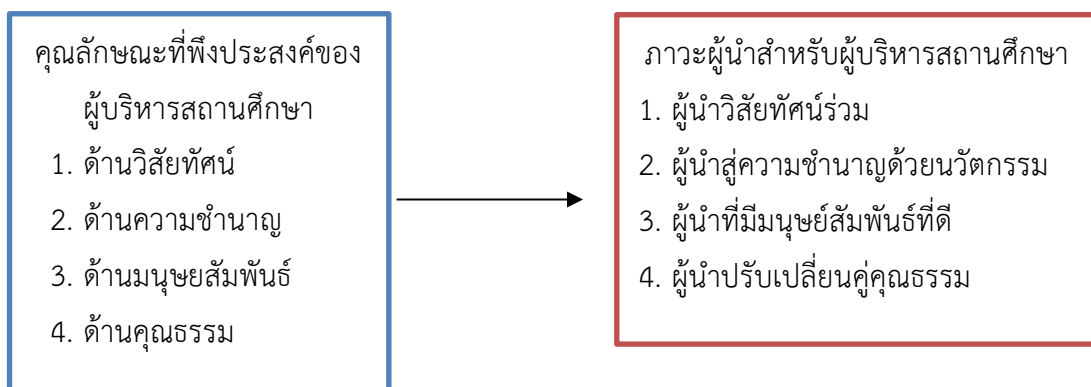
1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ด้านภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ทั้งสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สอดคล้องกัน คือ เป็นอันดับที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรีที่มีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำด้านวิสัยทัศน์หลักสำคัญในการพัฒนา บริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ล้วนมีส่วนมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ ผู้นำที่ทุ่มเทเพื่อคุณภาพของผลงานที่ปฏิบัติ ใฝ่ใจรักที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ผู้นำที่สร้างวิสัยทัศน์ในองค์กรรวมถึงการมีเจตคติที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรู้ความสามารถ มีความคิดเห็นเป็นที่ยอมรับและนำไปใช้ในองค์กร เป็นผู้นำที่กำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคตในหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะประสบความสำเร็จ ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มความสามารถ สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาจุดอ่อนจุดแข็งในการดำเนินงานของสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์สถานภาพปัจจุบันของหน่วยงาน และเต็มใจที่จะปฏิบัติงานกับองค์กร เป้าหมายที่ชัดเจนและมีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่ และเป็นผู้นำที่มีการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่ สอดคล้องกับ นิติมา เทียนทอง (2543) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาในทศวรรษหน้า พบว่า 1) คุณลักษณะส่วนตัวด้านความน่าเชื่อถือมีคุณลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ เป็นผู้นำที่มีความฉลาด และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสาร เป็นผู้ที่สามารถเข้าถึงได้ เป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือในหลักการ ค่านิยมที่ถูกต้อง และมีความจริงใจต่อความเชื่อมั่นนั้น และเป็นผู้ที่มีความกล้าพึ่งตนเอง

ด้วยความมั่นใจ และมีพลังมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ และ 2) ความสามารถเชิงบริหารจัดการ มีคุณลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการวิเคราะห์และการวางแผน ความสามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ ความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรใน 4 ประเภท ได้แก่ งบประมาณ แหล่งเรียนรู้สื่อและนวัตกรรม ต่าง ๆ อาคารสถานที่ และบุคลากร ความสามารถในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ และความสามารถในการติดตามงานและการประเมินผลการดำเนินงาน

2. กลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี จากการจัดกลุ่มร่างกลยุทธ์หลักและร่างกลยุทธ์รอง สามารถกำหนดเป็นร่างกลยุทธ์หลักได้ 4 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์รอง ซึ่งมีประเด็นที่จะอภิปรายผลดังนี้ 1) กลยุทธ์พลิกโฉมผู้นำวิสัยทัศน์ร่วม 2) กลยุทธ์พัฒนาผู้นำสู่ความชำนาญด้วยนวัตกรรม 3) กลยุทธ์กระชับมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำอย่างยั่งยืน 4) กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนผู้นำค่านิยม กลยุทธ์เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักคุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เพราะการมีเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักคุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพจะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่กว้างขวางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีคุณธรรม และปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพที่ตนเองดำรงตำแหน่งอยู่ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของ อภิษฎา ศรีศรีเรือง (2557) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามพุทธของ ผู้บริหารสตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า องค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ (1) องค์ประกอบด้านจักษุ มา ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มีความสามารถในการวางแผน คิดต่าง พัฒนา มีสติปัญญา ไหวพริบปฏิภาณดี ริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ นโยบายใหม่ (2) องค์ประกอบด้านวิธูโร ประกอบด้วย ต้องเป็นผู้มีสมรรถภาพในการทำงาน มีความเชี่ยวชาญในการบริหาร คำนึงถึงความสามารถและปัจเจกบุคคล มุ่งเกณฑ์ มุ่งงาน มีความยืดหยุ่นสูง จัดให้มีการประชุมเสมอ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานพัฒนาตนเอง นำเทคโนโลยี มาใช้พัฒนางาน ทักษะในการสื่อสารดี และมีความสามารถในการทำงานเป็นทีม และ (3) องค์ประกอบด้าน ความมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีบุคลิกภาพดี มีทักษะในการติดต่อประสานงานดี

องค์ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาสร้างความเป็นเลิศ

การศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยได้พบองค์ความรู้ สามารถแสดงได้เป็นแผนภาพ ดังนี้

คำอธิบายองค์ความรู้ใหม่

การที่จะได้รูปแบบกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารการศึกษานั้น มีที่มาจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์กลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อันได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ คือ ผู้นำมีการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่ 2) ด้านความชำนาญ คือ ผู้นำมีการสนับสนุนมุ่งเน้นผู้รับบริการ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้นำต้องยกย่องให้เกียรติผู้อื่นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และ 4) ด้านคุณธรรม คือ ผู้นำต้องให้ความยุติธรรมกับบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ โดยมีการบูรณาการร่วมกันกับหลักภาวะผู้นำกับของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์พลิกโฉมผู้นำวิสัยทัศน์ร่วม คือ เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับสถานการณ์ 2) กลยุทธ์พัฒนาผู้นำสู่ความชำนาญด้วยนวัตกรรม ได้แก่ การส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาผู้นำด้วยนวัตกรรม 3) กลยุทธ์กระชับมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำอย่างยั่งยืน ได้แก่ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ กระชับความร่วมมือเครือข่ายกับชุมชนท้องถิ่น และ 4) กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนผู้นำคุณธรรม คือ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรมนิเทศภายใน รับฟังความคิดเห็น และ แก้ไขข้อผิดพลาดด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต

สรุป

ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านและทุกประเด็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญของความต้องการจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา ก่อน ซึ่งพิจารณาจากค่าดัชนี PNI ได้ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรม 2) ด้านความชำนาญ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 4) ด้านวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก คือ 1) กลยุทธ์พลิกโฉมผู้นำวิสัยทัศน์ร่วม 2) กลยุทธ์พัฒนาผู้นำสู่ความชำนาญด้วยนวัตกรรม 3) กลยุทธ์กระชับมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำอย่างยั่งยืน และ 4) กลยุทธ์ปรับเปลี่ยนผู้นำคุณธรรม การประเมินกลยุทธ์ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจกลยุทธ์ภาวะผู้นำ พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และนำไปใช้ในการพัฒนาได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

- 1) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็น ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างถูกต้องและเป็นธรรม
- 2) ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารได้กระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบกลยุทธ์ภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมมาภิบาลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตอื่น

เอกสารอ้างอิง

- นิติมา เทียนทอง. (2543). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาในทศวรรษหน้า*. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระมหาลำพึง อธิปญญโญ (เพ็ญญ). (2554). *การบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลของโรงเรียนนวมินทราชูทิศ
มัธยม จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาวิฑูร ธมมโชโต (แสงอินทร์). (2562). *กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเชิงพุทธสำหรับผู้
บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา*. ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎี
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคล). (2548). *หลักธรรมมาภิบาลและประมุขศิลป์*. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ชัยมงคลพรินต์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ.
- อภิษฎา ศรีเครือดัง. (2557). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ตามแนวพุทธของผู้บริหารสตรีใน
มหาวิทยาลัยของรัฐ*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ภาคผนวก

Appendix

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ Advice for Article Writers

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

1.1 บทความพิเศษ (Special Article) บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่างเข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.3 บทความทางวิชาการ (Academic Articles) ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการมีความโดดเด่น เพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่สู่สังคม

1. Types of Article Publication in the Journal

1.1 Special Article: This focuses the scholars as a target group on providing rich academic knowledge which is peer-reviewed and approved by subject-matter experts.

1.2 Research Article: This is detailed studies reporting new work and is classified as primary literature, and it has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.

1.3 Academic Article: This presents dominant academic knowledge provided new body of knowledge in the society.

2. การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ใน Journal of Organizational Management Excellence ให้ผู้เขียนทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลด Template บทความวิจัย หรือ Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการเขียนบทความวารสาร เพื่อจัดเนื้อหาบทความของผู้เขียนลงใน Template โดยสามารถดาวน์โหลดได้ดังนี้

2.1.1 Template บทความวิจัย (.docx)

2.1.2 Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ (.docx)

2.2 ให้ผู้เขียนบทความนำไฟล์ต้นฉบับส่งก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Organizational Management Excellence โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ (.pdf) และให้กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบทความที่เขียนส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสารเพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

2.3 รอเจ้าหน้าที่ติดต่อกลับตามเอกสารที่แนบของผู้เขียนบทความที่ส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสาร เจ้าหน้าที่ส่งแบบ Google Form ให้ผู้เขียนดำเนินการตามแบบฟอร์มดังกล่าว

2.4 เจ้าหน้าที่แจ้งให้เข้าในระบบสมัครสมาชิกออนไลน์ของวารสารและ/หรือ (กรณีผู้สมัครแล้วต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เช่นเดียวกัน) ถึงให้เข้าระบบได้ตามลิงค์นี้ https://sso.tci-thaijo.org/auth/realms/thaijo/protocol/openid-connect/auth?client_id=thaijo&response_type=code&scope=openid&redirect_uri=https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JOME/openid/doAuthentication?provider=custom (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ระบบ Thaijo) https://docs.google.com/document/d/1ehMHBWPrsJCaqDhBnNQfRIHuw-_u98_hGHVMPGH01I/edit เมื่อส่งบทความเข้าระบบแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดทำบทความให้ผู้เขียนบทความทราบตามลำดับต่อไป

2.Submission

The author shall produce the manuscript format in accordance with the guideline to authors stated in Journal of Organizational Management Excellence as follows:

2.1 The author can download each template of types of the articles to arrange the content of the author's article into a Template by the following steps:

2.1.1 Template of research article (.docx)

2.1.2 Template of academic article and special article (.docx)

2.2 The author must download the certificate of the journal by (.pdf) and complete the details with the piece of writing in LINE on the webpage for initial verification.

2.3 The committee will contact back as attached documents of the author sending via LINE on the webpage and the author will receive the Google Form to complete.

2.4 The committee will dispatch the registration system to the author. In case that the author has already registered to the journal system, the author can follow step 2.1 and 2.2. The process can be reached through the link here: https://sso.tci-thaijo.org/auth/realms/thaijo/protocol/openid-connect/auth?client_id=thaijo&response_type=code&scope=openid&redirect_uri=https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JOME/openid/doAuthentication?provider=custom (For more information, the author can access to Thaijo). https://docs.google.com/document/d/1ehMHBWPrsJCaqDhBnNQfRIHuw-_u98_hGHVMPGH01I/edit Once the article is submitted to the journal system, the committee will proceed the verification method and inform the author of the article.

3. การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้เขียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

3.Article Verification and Proofreading

The author has to realize on the importance of article guideline of the journal and its correctness with proofreading before submitting to the editorial. So doing will shorten the process of article submission and the editorial team reserves the right to rejection if article correctness is adverse based on the journal regulations.

4. รูปแบบการจัดเตรียมบทความ

4.1 สำหรับภาษาไทย บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกันหลังตรง ส่วนบทความภาษาอังกฤษให้ใช้แบบอักษร Times New Roman ขนาดอักษร 12 ในการจัดให้มีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สี่ขนาดเอ 4 (A4) ระยะขอบกระดาษบน 1.5 นิ้ว, ล่าง 1 นิ้ว, ซ้าย/ขวา 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 20 หน้ากระดาษพิมพ์สี่ โดย นับรวมภาพประกอบและตาราง

4.2 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

4.3 ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขา คณะ สังกัด/หน่วยงานของผู้ร่วมหรือที่ปรึกษาทุกคน โดยเรียงจากผู้เขียนบทความ 1 ผู้ร่วม 2,3,4 ตำแหน่งได้ชื่อเรื่อง เยื้องชิดฝั่งขวาของหน้ากระดาษ มี E – mail ที่ติดต่อในการส่งบทความได้

4.4 มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 500 คำต่อบทคัดย่อ

4.5 กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

4.6 การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษรและหัวข้อย่อยขนาดเดียวกันต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ควรเว้น ระยะพิมพ์ 0.5 ช่วงบรรทัด

4.7 การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ใช้เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Network Organization) เป็นต้น

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัย
- 3) วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)
- 4) ทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)
- 5) กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)
- 6) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่ม ตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 7) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 8) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 9) องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย (New knowledge from research) อธิบายองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้
- 10) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป
- 11) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงบรรณานุกรม เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับและมีกรอบแนวคิดผลสัมฤทธิ์ของบทความ
- 4) องค์ความรู้ใหม่ (New Knowledge)
- 5) บทสรุป (Conclusion)
- 6) เอกสารอ้างอิง (References)

4. Article Format Preparation

4.1 The TH Saraban PSK font type at the size of 16 pt. is to be used throughout for Thai version and the Times New Roman font type at the size of 12 pt. employing a double-spaced for English version. The text is on A4 size standard and leaving 1.5-inch top margin, 1-inch bottom margin, and 1-inch left-right margins. Page numbers should consecutively be used throughout at the top right side of the paper. The manuscript is maximum of 20 pages including figures and tables.

4.2 Title needs in both Thai and English typed at the center.

4.3 The author details, such as academic position, major, faculty, affiliate of every co-author or supervisor, are consecutive; begin with the main author and follow by other co-authors under the title; at the center.; and end with the email.

4.4 Abstract is required in both Thai and English and should not exceed no longer than 500 words.

4.5 Keywords are required approximately 3-5 keywords.

4.6 Order of heading, the biggest heading is organized at a left-align margin; subheadings are listed in a 3-5-letter spaced after the heading and other subheadings are listed consecutively at the same point. Other headings should be typed in a 0.5-line space.

4.7 Use of numbers, abbreviations, and parentheses has to be typed in Arabic numerals; used universally (the full form is identified at first); and started with a capital letter of each word, respectively.

Research article should be organized to include the following:

- 1) Abstract
- 2) Introduction; identifying the significance of research problem
- 3) Research Objectives
- 4) Literature Review
- 5) Conceptual Framework
- 6) Research Methodology; identifying research plan of obtaining samples and sample size, instruments used, data collection, and data analysis
- 7) Results: providing based on research objectives respectively in table or chart format
- 8) Discussion; providing as the essay to identify the relationship of results, conceptual framework, and previous studies; should not be explained in item, but indicated the connection of all variables
- 9) New knowledge from research. Explain new knowledge gained from research that can be developed further.
- 10) Suggestion; stating the important conclusion, implication, and future research
- 11) References; requiring as in the footnotes in both Thai and English.

Special Article, Academic Article, should be organized to include the following:

- 1) Abstract
- 2) Introduction

3) Content; presenting important points consecutively with conceptual framework result of the paper

4) New Knowledge

5) Conclusion

6) References

5. เอกสารอ้างอิง (References)

ให้ใช้รูปแบบ APA (6th Edition) เป็นมาตรฐาน โดยสามารถตัวอย่างวิธีการเขียน เอกสารอ้างอิง ที่ถูกต้องเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ของ APA <http://www.apastyle.org>

5.1 การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้นใช้ระบบ APA ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด และระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียน ปี พ.ศ. และเลขหน้า ของเอกสารที่นำมาอ้างอิงกำกับท้ายเนื้อความที่ได้ อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และผู้เขียน บทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือ ภาษาอังกฤษ โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

1. หากชื่อผู้แต่งอยู่หน้าข้อความที่อ้างถึงให้ใช้ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น ถาวร ประดิษฐ์ (2545) หรือ Robbins, Stephen P., (1998)

2. หากชื่อผู้แต่งอยู่ท้ายข้อความที่อ้างถึง ให้ใช้ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น

1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์) เช่น (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2548) หรือ (Oakland, J, 2000)

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อที่ 1 และชื่อที่ 2, ปีที่พิมพ์) เช่น (ปฏิมากร ทองเพชร และ แสงทอง งามดี, 2560) หรือ (Chandler,Ralph C. and Plano Jack C, 1982 : 3)

3) กรณีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ครั้งแรกให้เขียนชื่อผู้เขียนทั้งหมด และครั้งต่อไปให้เขียนเป็น คณะ เช่น (ชื่อผู้เขียนคนที่ 1 และคณะ, ปีที่พิมพ์) เช่น (สมศักดิ์ ประสิทธิ์ชัย และคณะ, 2561) หรือ (Argyris et al.,1972)

4) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ใช้รูปแบบ APA เวอร์ชัน 6 ดังตัวอย่างนี้ (<http://www.apastyle.org>)

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. เช่น

1.1) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2543). 2475 การปฏิวัติสยาม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

1.2) Simon,Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ ปรากฏ
บทความในวารสาร. เช่น

2.1) ฉลอง พัฒนา. (2556). การสร้างฐานความรู้ในการบริหารจัดการชุมชน. *วารสาร
ปกครองท้องถิ่น*, 1(1), 52-67.

2.2) Jurkovich,R (1974). A Core Typology of Organization Environments.
Administrative Science Quarterly, 19 (2), 380-394.

3) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ระดับของงาน.หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัย

3.1 สมพร เกษตรศิริ (2550). *การบริหารจัดการองค์กรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3.2 Jaffee,D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to
Propel Thai Economy* . Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4) แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี. แหล่งที่มา : Url
เช่น

พิรพล หาญพิชัยยุทธ. (2553). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน
2555. แหล่งที่มา <http://www.buddhismth.com/index.hp?y>.

BBC New. (2016). Ethical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online*.
Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/WORLD>

5) รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม. วัน เดือน ปี. สถานที่
จัด. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น สมาน นิตดาทอง. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้แห่งศาสตร์ทางการจัดการ. *เอกสาร
ประกอบการประชุมการประสานงานชุมชน*. 25 พฤศจิกายน 2550. โรงแรมณานิมิตร. กรุงเทพมหานคร: พิสด
การพิมพ์.

Natthabhan, S. (2000). The Beauty of Women in Theravada Philosophy.
Nebraska Symposium on Motivation : vol. 38. Perspectives on Motivation. 18 July 2000.
Lincoln. USA: University of Nebraska Press.

6) พจนานุกรม

ชื่อหนังสือ. (ปีที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
ราชบัณฑิตยสถาน.

Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

5.In-text Citation

In-text citation system, APA style, is used in this manuscript systemized by authors last name(s), year of publication, and page numbers of the paper at before or after of the cited text as follows:

1.As the name author–date system implies, the in-text citation includes the author and date with the author names in running text and year of publication in parentheses. For instance: Research by **Chester L, (1938)** supported...

2.As the name author–date system implies, the in-text citation includes the author and year of publication inside parentheses. For instance:

2.1 In case the author has only one cited author, it must be **(Borel, 2016)**.

2.2 In case the author has two cited authors, it must be used an ampersand (&) between names for a work with two authors: **(Grazer and Fishman, 2015)**.

2.3 In case the author has 3 or more cited authors, it must be used an ampersand (&) before the last author: **(Argyris et al.,1972)**.

Reference Writing

At the end of the pieces of the article, you, as the author, need a list of materials that you have used or referred to followed by APA style as follows:

1.Book

Author(s). (Year of publication). *Title*. (Edition). Place of Publication: Press' Name.
Simon,Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2.Journal Article

Author(s). (Year of publication). Title. *Name of the Journal*, Year (Volume), Article Page (p.) Number (first page-last page).

Jurkovich,R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3.Dissertation/Thesis/Thematic Paper/Research Report

Author(s). (Year of publication). *Title*. Level of the Writing Piece. Affiliate: University name.

Jaffee,D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Economy* . Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4.Website

Author(s). (Year of publication). Title. *Online*. accessed Year Month Date. Available from: URL.

BBC New. (2016). Etnical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online*. Retrieved May 3, 2017. from : <http://www.bbc.com/2016/ WORLD>

5.Proceeding

Author(s). (Year of publication). Title. *Conference Title*. Date Month Year of the Conference. Venue. Place of Publication: Press' Name.

Natthabhan, S. (2000). The Besuty of Wonmen in Theravada Philosopy. *Nebraska Symposium on Motivation : voll. 38. Perspectives on Motivation*. 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Prees.

6.Dictionary

Name of the Dictionary Book. (Year of publication). Place of Publication: Press' Name.
Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

6. ส่วนภาพประกอบ (Figure) และส่วนตาราง (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

6. Illustration section (Figure) and table section (Table)

Illustrations and tables should be as sparse as necessary. Print 1 image or 1 table per page. For captions and tables, type them above the image or table. As for additional explanation, put it under the picture or table.

7. ลิขสิทธิ์

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสาร พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้เขียนทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะใน *Journal of Organizational Management Excellence* เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการ ก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์ ทั้งนี้หากผู้เขียนไม่ปฏิบัติตามฐานข้อมูลดังกล่าวให้ผู้เขียนรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว วารสารจะไม่รับผิดชอบทุกกรณี

7. Copyright

To comply with copyright law All authors must sign the form granting copyright to the journal. together with the final edited version of the original article. In addition, all authors must confirm that the original article submitted for publication is It has been submitted for publication only in the *Journal of Organizational Management Excellence*. If another author's image or table has been used in another publication, The author must first request permission from the copyright owner. along with showing the book that has been approved to the editor Before the article is published However, if the author does not comply with the said database, the author is solely responsible. The journal is not responsible in all cases.

หนังสือรับรอง

ก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Organizational Management Excellence

เรียน บรรณาธิการ Journal of Organizational Management Excellence

ตามที่ ข้าพเจ้า.....
ได้ส่งบทความเรื่อง.....
.....
.....
.....

เพื่อตีพิมพ์ใน Journal of Organizational Management Excellence

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมานี้ (ถ้ามี) นี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่ **บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด** หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และหรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม/ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

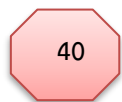
หาก กองบรรณาธิการ Journal of Organizational Management Excellence ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าว ไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการ Journal of Organizational Management Excellence มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นิพนธ์ออกจาก Journal of Organizational Management Excellence ได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นิพนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นิพนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)

ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)

.....
(.....)

.....
(.....)

ข้อมูลติดต่อ (เฉพาะผู้เขียนหลัก)

Facebook :

ID : Line

E : mail

เบอร์โทร

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนาม 2
ข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด

Certification Letter
Before Submission to Journal of Organizational Management Excellence

Dear The Editor of Journal of Organizational Management Excellence

As I am

has submitted the paper entitled

.....
.....
.....

for publication in Journal of Organizational Management Excellence

With this occasion, I and the team certify that this submitted paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals. We agree to all regulations of the original paper. We consent that the right for consideration, any incorrect, incomplete, or false statement of this paper furnished by me and the team will be considered as just cause for rejection of this application or dismissal from the editorial team. Herewith, the editorial team is authorized for the published paper with full authority to Department of Journal of Organizational Management Excellence. In case it is an unexpected situation of any accusations about picture, graph, message, and or opinion in this paper, we consent to be solely responsible for all cases.

If the editorial team of Journal of Organizational Management Excellence has found that some evidences are inaccurate and unauthentic, the editorial team is authorized to negate the submitted paper immediately without any notice in advance. The author certifies and consents such agreement with the signature at the bottom of this certification letter.

Main Author Sign (1st Name)

Co-author Sign (2nd Name)

.....
(.....)

.....
(.....)

Contact (Main Author)

Facebook:

LINE ID:

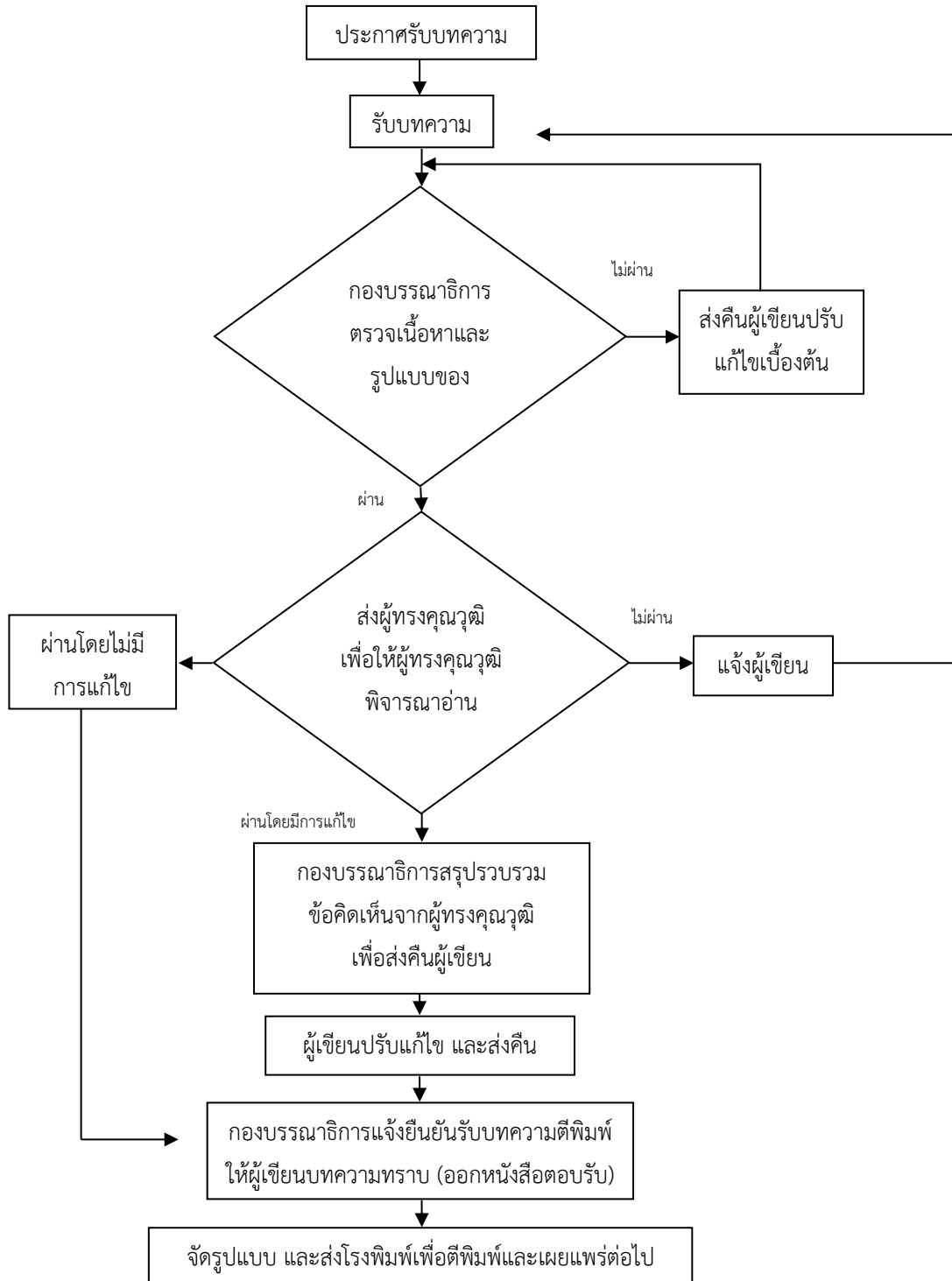
E-mail:

Tel.:

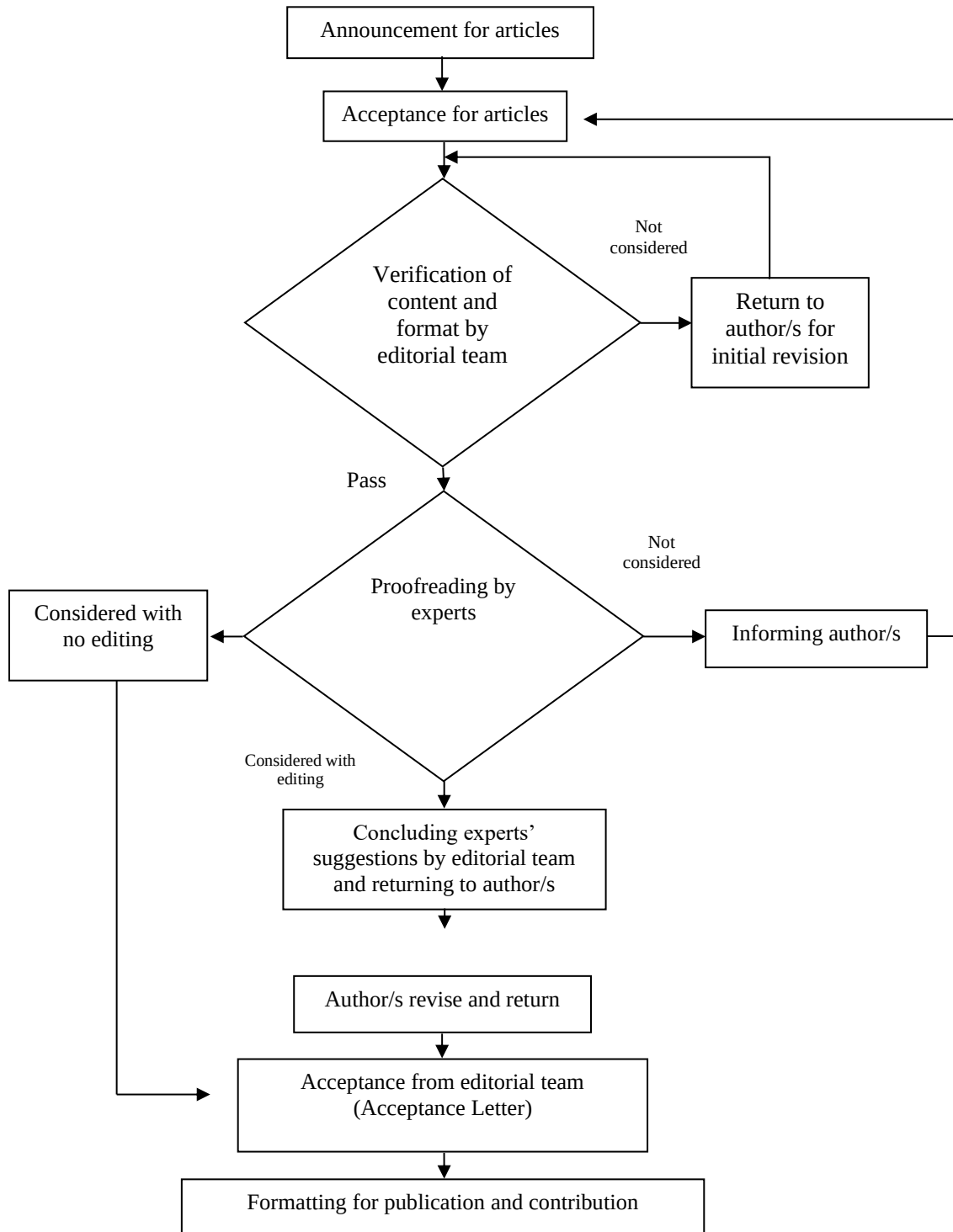
Note: both main and co-author are required to sign; supposing there are more authors, you can add more under the 2nd name of co-author

รูปแบบการตีพิมพ์

Journal of Organizational Management Excellence

Publication Format of Journal of Organizational Management Excellence

ตัวอย่างการจัดพิมพ์บทความ

	↑	ระบุหมายเลขไว้ด้านบนขวา (16 pt)
	1. นิ้ว	
← 1 นิ้ว	ชื่อบทความภาษาไทย (20 pt) Articles English (14 pt)	→ 1 นิ้ว
	ชื่อ - นามสกุล ผู้เขียนบทความ (16 pt) หน่วยงานต้นสังกัด (16 pt) Name - Surname of Article author (12 pt) Agency (12 pt) E-mail (12 pt) *****	
	บทคัดย่อ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน 350 คำ)	
	คำสำคัญ : 3-5 คำ (16 pt) Abstract (14 pt) (12 pt ไม่เกิน 350 คำ).....	
	Keywords : 3-5 words (12 pt) บทนำ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
	เนื้อหาแต่ละประเด็น ตามแบบบทความวิชาการ/วิจัยและอื่นๆ (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
	สรุป (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
	เอกสารอ้างอิง (18 pt) (16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....	
	↓	
	1 นิ้ว	

Example of publishing an article

1 Inch	↑ 1. Inch	1 Inch
←	Articles English (14 pt)	→
	Name - Surname of Article author (12 pt)	
	Agency (12 pt)	
	E-mail (12 pt)	

Abstract (14 pt)		
(12 pt 500 word).....		
.....		
Keywords : 3-5 words (12 pt)		
Introduction (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
Content of each issue According to the academic/research article format (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
Conclusion (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
References (14 pt)		
(12 pt) Show the main content that needs to be presented in sequence.....		
.....		
	↓ 1 Inch	

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนจะต้องไม่ส่งบทความที่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น ๆ
2. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย เคารพผลงานของบุคคลอื่น จะต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
3. ผู้เขียนจะต้องดำเนินการจัดทำจัดทำต้นฉบับบทความตามกติกาของวารสาร และปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียนอย่างเคร่งครัด
4. ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความทุกคน จะต้องเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความ หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย
5. ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว)
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป และต้องมีความสัมพันธ์ทั้งในเนื้อหา และท้ายเล่ม
7. ผู้เขียนจะต้องแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด
8. ผู้เขียนจะต้องระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และจะต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)
9. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
10. ผู้เขียนจะต้องนำเสนอผลการวิจัยตามข้อมูลที่ได้มา ไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์ (สรุปเท็จ หรือการบิดเบือนหรือการเลือกข้อมูล/การค้นหาโดยอคติ)
11. ไม่ควรอ้างอิงถึงบทความที่ถูกเพิกถอนใด ๆ เว้นแต่ข้อความที่อ้างอิงจะอ้างอิงถึงขั้นตอนการยกเลิก ต้องมีคำชี้แจงเพิ่มเติมในการอ้างอิงดังกล่าวว่าเป็น "บทความที่ถูกเพิกถอน"

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้อง กำกับ ควบคุมคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ตนรับผิดชอบ และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน มีความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีองค์ความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย

2. บรรณาธิการจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ จะต้องรักษาไว้เป็นความลับ

3. บรรณาธิการจะต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว จะต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น

4. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน

5. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

6. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ

2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียนที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ผู้ประเมินบทความจะต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

5. หากผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

ประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ
วารสารวิชาการไทยในฐานข้อมูล TCI วันที่ 24 มิถุนายน 2562

Publication Ethics

Duties of Authors

1. The author has to assure that his/her paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.
2. The author shall not commit any degree of plagiarism in his/her paper.
3. The author shall produce his/her manuscript format in accordance with the ‘guideline to authors’ stated in the journal.
4. The author whose name listed in the paper shall contribute to paper production or research-related procedure.
5. All pictures, figures, or tables appearing in the paper must be cited properly with their source(s) accurately identified. The author(s) shall be solely liable to any legal suit, if any.
6. The author shall verify the accuracy of content and format in both in-text citations and bibliography, no citation(s) shall be made for unread references, and the proper number of citations is preferable
7. The author is required to correct or rework on their paper in due time as assessed and advised by reviewers and the editorial board.
8. The author shall identify the source(s) of research fund (if any) as well as any applicable conflict of interest.
9. Acknowledgment should be stated only after the consent has been secured from the related contributor(s).
10. Findings must be presented in accordance with the acquired data. No exploitation (false summary, or distortion or biased selection of data/finding) shall be committed.
11. No reference shall be made to any revoked article unless the cited statement refers to that in the revocation procedures. A statement must be additionally provided in the said reference as ‘the revoked article’.

Duties of Editors

1. The editor will assess the paper quality for publication and select only those passing through the reviewing process, in which the clarity of and congruence with the journal policy must be prioritized. The selected paper must contain a body of knowledge that reflects valuable perception, and a theoretical framework derived from experiences or textual/research synthesis. A grounded theory or a conceptual model contributing to further research must be preferably included.
2. No information regarding the paper’s author(s) or reviewers shall be revealed to irrelevant parties during the paper reviewing process.

3. The paper published formerly elsewhere must not be accepted by the editor for publication. Plagiarism must be scrutinized seriously by using a credible detecting software. The paper detected as bearing plagiarism must be frozen for further evaluation, the author(s) be contacted, and related explanation be demanded to support the editor's decision to accept or reject the said paper.

4. The editor must bear no conflict of interest with the author(s) nor the reviewer(s).

5. The editor must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

6. The editor must consider for publication only the paper conducted with valid methodology and yielding accurate findings, and the quality of which serves as the main indicator for publication.

7. In case the editor detects plagiarism or false data in the submitted paper and hence deciding for revocation with which the author(s) refuse(s) to comply, the editor has thus full rights and responsibility to proceed with the revocation process without the author(s)'s prior consent.

Duties of Reviewer

1. The reviewer must keep confidential of the submitted paper and avoid revealing a partial or all of the information of the said paper to irrelevant parties during the paper reviewing process.

2. Perceiving as having a conflict of interest with the paper's author(s) that may inhibit his/her freedom of expression, the reviewer should notify the editor at once and deny to take part in the reviewing process of the said paper.

3. The reviewer should evaluate the paper that fits with their area of expertise, by assessing the paper's contribution to the discipline, quality of analysis, and intensity of literature review related to the topic of study. Advices should also be provided regarding the literature failed to be included by the author(s), and personal judgments without supportive evidence should not be used as a criterion for paper evaluation.

4. The reviewer must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

5. In case the plagiarism is detected, the reviewer must notify the editor at once.

STANDARD

Journal of Organizational Management Excellence

บริษัท เป็นเลิศ 1990 จำกัด

555/70 หมู่ 10 ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

Excellent 1990 Company Limited

555/70 Moo. 10, Sila Subdistrict, Mueang District,
Khon Kaen Province 40000

<https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JOME/index>

E-mail: journalome2024@gmail.com